

Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

<https://uforbederlig.dk>

Udarbejdet af Niels Jensen

50 Øre

Hlinch's Almanak

1891

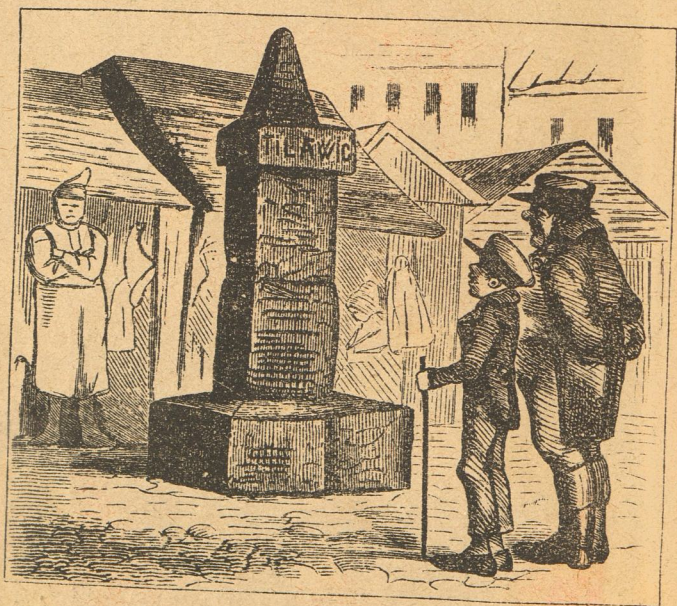

Rideknægten.

Livsbilleder fra det nordlige Sjælland.

Af Beatus Dodt.

3die Udgave.

Af Pressens Udtalelser anføres:

„Forfatteren, som iforvejen har beriget vor Literatur med adskillige gode Bøger, kunde ogsaa med Berettigelse have kaldet sin Bog en „humoristisk Fortælling“, idet det humoristiske Element paa en højst indtagende Maade er det fremtrædende i „Rideknægten“; dog er dette Element ikke eneherkende, thi Bogen har ogsaa sine mange følelsesfulde Steder. — I denne Bog har Dodt vist sig som en dansk Fritz Reuter, idet han ligesom denne berømte Forfatter faar Læserne til hele Bogen igjennem at veksle mellem Graad og Latter“.

Denne fortræffelige Bog, som tidligere har kostet 4 Kr., sælges nu til

nedsat Pris: 2 Kr. 50 Øre.

I Pragtbind koster Bogen 4 Kr. (tidligere: 6 Kr. 50 Ø.).

TILLADT AF
UNIVERSITETET

Almanak

for det Aar efter Christi Fødsel

1891,

Beregnet til Kjøbenhavns Observatorium
af
C. F. Pechüle.

Kjøbenhavn.
Wm. J. Wulfs Almanakforlag
Nørregade 33.

1ste og 2det Aar trykt hos J. G. Schult.

Dato. Maaned. Til Notitser, Fødselsdage o. s. v.

1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		
31.		

Kunst for Folket.

Af et Foredrag for Arbejdere.

Af Otto Borchsenius.

Blandt de Samfundsspørgsmaal, der i de senere Aar med stigende Styrke er traadt i Forgrunden — hos os som i de fleste andre Lande — er ogsaa Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade, ad hvilke Veje det vil være muligt at popularisere, folkeliggjøre, gjøre den store Almenhed delagtig i Kunst og Videnskab. Man har med Rette nedlagt en Indsigelse mod, at Kunst, Skuespilkunst ikke mindre end Digtekunst og bildende Kunst, kun skal være en Luxus for Samfundets øverste Tusender, Overklasserne, som man med et nyt Ord har kaldet dem. Naar vore frie, folkelige Tider har sat sig til Maal at slabe den størst

mulige Lykke for den størst mulige Mængde Menneſter, gaar diſſe Beſtræbelſer ikke blot ud paa at tilvejebringe de gunſtigſte ſociale og økonomiſke Livsbetingelſer for Underklaſſerne; ſaand i ſaand med dette Arbejde maa gaa en Tro paa, at ogſaa Kunſt og Videnſkab er Livsværdier, hvis opdragende og forædlende Indflydelse ene ere i Stand til at højne et Folks Niveau. Allerede i Trediveerne havde vor ſtore Folkevækker Grundtvig, at til politiſt Frihed og folkeligt Selvſtyre hørte et ophøjt Samfund, og fra den første Stund han ſelv tog Del i vor hjemlige Frihedſubvikling, ſtillede han ogſaa med ſine Høſtkoler det folkelige Oplysningskrav til Børgere og Bønder. Derfor ſagde ligeledes en anden folkelig Sæde- mand, den norſke Digter Henrik Wergeland, til Arbejderne, at „Bøgerne er den Stige, ſom gjør os til vore Overmænds Lige“. Kunſt er Magt — ved Siden af, at den er Glæde, Sollyſet over Livet og vor daglige Gjærning. Det er rigtigt, at „de, ſom fulter, er de første, der miſter deres Frihed“, og derfor ſkal der et ſocialt Grundlag til at bygge paa, men der gives ogſaa en aandelig Cult, ſom maa møttes, hvis et Folk vil være ſin egen Lykkes Smed. Vi har ladet den patriarkaliſke Enevældes Dag bag os, da andre varetog vort baade legemlige og aandelige Arbejde. Nu er vi anſvarlige for vor egen Udvikling. Men med Rettigheder følger altid Pligter. Ogſaa politiſt Selvſtyre er „Frihed under Anſvar“.

Det er derfor ikke nok, at Staten ſørger for offentlige Bibliotheker, or Læſetuer og alt ſligt. Vi maa ſelv tage Del i det ſtore Oplysningsværk. Derfor er det af kjøbenhavnſke Arbejdere ſelv oprettede „Arbejdernes Læſeſelskab“ med tilhørende Bogudlaan et ſaa glædeligt Tidens Tegn. Og det ſamme er Tilfældet med den Interesſe, hvormed den frivillige Arbejderunderviſning fra første Færd er omfattet af alle.

Et andet Udſlag af denne Tidsſtrømning er de nu i en Mængde Lande oprettede Folkebibliotheker, Bibliotheker for de tuſend Hjem, og hvad man nu paa hvert ſit Sted kalder dem. Selvfølgelig er det ikke let her at trække Grænſerne mellem den private Spekulation og det folkeoplyſende Formaal, men det behøves foreløbig heller ikke. De billige Bøger kommer alle til Gode. Vore ypperſte Digterværker foreligger allerede til Dels i Folkeudgaver til en Snes Ore eller ſaa for de enkelte Hæfter, og Selſkaber til Folkeoplyſnings Fremme ſørger ſamtidig for populære Fremſtillinger af hiſtoriſk, naturvidenſkabeligt og andet oplyſende Indhold. Det er en ſamlet Bevægelse over hele Linjen, hvis Følger og Frugter endnu næppe fuldt overſes. Det er allerede en Rjendsgjærning, at et hidtil ukjendt Marked har aabnet ſig ſamtidig med den vorende Læſelyſt og Læſetrang. De Par tuſend Exemplarer, hvori en danſk Bog tidligere tryktes, maa mange Gange fordobles, ſaa ſnart Efterſpørgſelen ikke længer finder Sted fra Overklaſſen alene. Videnskaben og Digtekunſt gaar Løber i Møde, hvor de fra at være den omtalte Luxus for Samfundets øverſte ſaa Tuſender bliver alment Eje. Og endnu er Staten ſaa godt ſom ikke traadt underſtøttende til her. Det aarlige Tilſkud, ſom et og andet Selſkab, en eller anden Videnskabsmand eller Digter oppebærer, er — ſkjønt forholdsvis ſtort for Danmarks Bedkommende, ſ. Ex. i Sammenligning med Skik og Brug i Norge og Sverige — dog forsvindende i Forhold til Statens øvrige Budget. Kommende Løber vil utvivlsomt her gjøre ganſke andre Krav gjældende.

Merede nu har man rejst Spørgsmaal om Statens Pligt til selv at optræde som udgiver af Folkebøger, baade Skolebøger og Digterværker. Vi skal nævne et Exempel. H. C. Andersens Eventyr, foreligger kun i en samlet Udgave. Hvad var naturligere, end at vor Literatur ejede et halvt Hundred af de bedste Eventyr, der kunde sælges for en Snes Ore og saaledes komme saa godt som ethvert, dansk Barn i Hænde under dets Opvært? Men Forlaggeren vil ikke udstykke sin Ejendom. Vil Staten da tage sig Ret til ogsaa at expropriere en Digters Værker, ligesom et Jordstykke, i Almenhedens Interesse? Og af den Slags Fremtidsspørgsmaal kunde mange flere nævnes.

Foreløbig gjør den private Spekulation derfor ingen Skade. Den har f. Ex. i Norge drevet det til, at en Forlagger af et Folkebibliothek lader en Vogn om Sommeren kjøre fra Bygd til Bygd, fra Gaard til Gaard, fra Dør til Dør. Fremtiden vil ogsaa herhjemme vide at skabe nye og bedre Former for al Bog-Kolportage.

Og læg saa hertil de ogsaa i vore Dage rejste Krav om Billeder af kunsthierist Værd til Folkefestolerne. Ukjendte Fremtidsperspektiver aabner sig ligeledes her.

Mærkeligt nok er det forøvrigt særligt med Hensyn til den bildende Kunst, at Staten hidtil har anerkendt sin Pligt overfor Almenhedens Oplysning. En Række Museer med rige Skatte af Billedhuggerarbejder, Malerier og Kobberstik er til visse Tider gratis aabne for alle, og hertil slutter sig vore andre navnkundige Samlinger, som Oldnordiskt Museum, Folkemuseet, det ethnografiske Museum o. s. fr. Selv rundt om i de større Provinsbyer aabnes nu lignende, til Dels værdifulde Samlinger. Nu har vi vel alle nok stundom læst i Aviserne, hvorlunde det kun er Soldater og Tjenestepiger, Bønder og Børn, der søger disse Kunstens Sale, men i den blaserede Foljetonists Skildring ligger dog en til Dels berettiget Anke skjult, et Vink, et Fingerpeg om, at man mulig har grebet Oplysningsarbejdet an fra den fejle Ende.

Man skulde ikke have begyndt med at give Almenheden fri Adgang til den bildende Kunst. Der er en anden Kunst med større, umiddelbar gripende og fængende Evne — Skuespilkunsten.

Og med al Respekt for baade oldnordiskt og ethnografiskt Museum turde det være nok saa opdragende for Folket gratis at saa Adgang til Holberg og Dehlsenslæger, til Heiberg og Hoftrup, til Mozart og Beethoven o. s. fr. Særlig hvad vor første Scene, det statsunderstøttede Nationaltheater — der tilmed endnu har Eneret til at opføre en c. hundrede af vore hypperste originale Skuespil — paa Grund af de høje Adgangspriser saa at sige er lukket for Folket, for de brede, ubemidlede Lag. Forholdet burde jo være saa, at det Theater, der ejer den egentlige nationale Literatur, det vil altsaa sige den mest forædlende og opdragende Literatur, burde være saa let tilgængeligt som muligt for den størst mulige Mængde. Idealet vilde være mange billige og hyppige gratis Forestillinger, og der er heller næppe nogen Tvivl om, at en senere Tid vil finde det lige saa naturligt — eller rettere endnu naturligere — at Staten bidrager hertil paa samme Vis, som der nu sørges for gratis at aabne Museer og meget lignende. Begyndelsen til et saadant virkeligt Folkeskuespilhus kunde sse med i det tgl Theater at op-

rette et stort, billigt Parterre og nedsatte Priserne for de tre øverste Stager. Til Gjengjæld kunde man maaſte gjøre første Parket og Balkonen dygtig dyre. Som Forholdene nu er, svarer som sagt Nationaltheatret lidet til sit Navn, og vor første Scenes Kunst og Repertoire, det vil ſige den danſke klaſſiſte Literatur, er endnu den Dag i Dag Lurus for de ſaa.

Naar det imidlertid i Principet er anerkjendt, at ogſaa Theatret kan blive og bør være en Statsſag, er det ogſaa kun et Tidſpørgſmaal, naar man finder en Maade at løſe denne Opgave paa. Fremtiden vil høje ſig tilbage mod ſit Udspring, da den fri athenienſiſke Borger endogſaa ſit ſin Dagløn godtgjort, naar han gik i Theatret, og da ſelv den romerſke Pøbel raabte paa Skueſpil næſt efter Brød. Men andre Tider kræver andre Former. De moderne Cirkuslege i Skikſe af Beriderforeſtillinger og Varietèforlyſtelſer vil næppe blive underſtøttede af Staten. Det er ſnarere muligt, at Staten vil ſe med mindre og mindre gunſtige Øjne paa al den Slags Gjøg. Offenlig Muſik, ſom nu kun med ſaa ſarrig Haand tilmaales os, vil en Gang tage Konkurrencen op med baade Cirkus og Sangerindeſnejper, og de private Arbejderconcerter og lignende Foretagender vil række Statens Beſtræbelſer en ſtøttende Haand. Og ſaa kommer en Dag Luren ogſaa til det ſgl. Theater. Det hedder ſig, at Theatercheſen allerede i Nar havde ønsket — i Righed med, hvad der ofte er ſket i Frankrig paa Republikens ſtore Feſtdage og nu finder Sted baade i Tyſkland og Sverige — at give nogle gratis Søndags Formiddagsforeſtillinger, men at Helligdagsloven lagde Hindringer i Vejen for det ſmukke Forſæt.

Et af de ſidſte Bidneſbyrd om ſaadanne Folkeforeſtillingers Magt over Tilſkuerne kan hentes fra Norge. Den beſkjendte ſvejniſke Skueſpiller og Theaterdirektør Auguſt Lindberg, der ogſaa oftere er optraadt ſom Gæſt paa vore kjøbenhavnſke Scener, gav under et Ophold i Kriſtiania ſidſte Eſteraar med ſit Selſkab nogle billige Folkeforeſtillinger for det der-værende Arbejdersamfund. De norſke Blade gav en talende Skildring af Huſets Stemning. Der var en Andagt ſom i en Kirke. Mange af Tilſkuerne havde aldrig ſet et Skueſpil før. Alle Pladſer i Theatret var lige gode, akkurat ligeſom i Kirkerne, efter at de betalte Pulpiturer og Stole er ophævede. Den halve Krone, ſom Billetten koſtede, var overkommelig for de allerſteſte. Og fra dette ikke theatervante og heller ikke blaſerte, fra dette forventningsfulde Publikum bredte Stemningen ſig elektriſerende op paa Scenen til de ſpillende. Da Lindberg efter Tæppetſ Fald kom frem, for fra Scenen at talke Arbejderne for deres Hyldeſt, ud-talte han derfor, at den uſædvanlige, næſten højtidelige Stemning, der den hele Aften havde været over Tilſkuerne, var for ham en Lære og et Bidneſbyrd om, at hvis den henſygnende ſceniske Kunst atter ſkal vinde nye Kræfter, ſaa maa den ſamløbe omkring ſig et Publikum, der ligeſom diſſe Arbejdere „har bevarer Hjærte i Bryſtet og ejer noget af Varnesindet tilbage“. Naar ſaaledes — ſluttede han — en Skare Arbejdere lægger deres Arbejdsdragt af ſig og indfinder ſig med Søndagsſind i Hjærtet i en Theatersal, for der at ſøge en ædel og opløſtende Fornøjelſe, ſaa gryn en ny Dag for Kunſten. Her var man inde paa den rette Vej. Det givne Exempel ſkulde mane til Efterfølgelſe.

Den norſke Preſſe førte ogſaa Spørgſmaalet videre ud. Man er

i Kristiania i Færd med at skulle bygge et nyt Nationaltheater, og den Tanke laa da nær at rejse en Diskussion om, hvor vidt der i de omtalte Folkeforestillinger ikke var givet nyttige og frugtbringende Bink for Fremtiden. I Norge — hed det — har man gjort et heldigt Forsøg paa at demokratisere Jærnbannerne. Der findes ikke mere end to Klasser i Togene, og den billigste Klasse bliver stedsbedre og bedre og vil sikkert en Gang helt opsluge den fornemmere og dyrere. Man sparer Materiel ved kun at have én Togklasse, og Folk kan rejse billigere og hyppigere. Hvad om man nu greb denne Tidens Tanke og ligeledes demokratiserede Theatret? Kristiania har intet Rigmandsaristokrati, der kan holde et Theater oppe. Hvad skal Byen derfor med disse kostbare Tilskuerpladser, som hver anden Aften staar halvtomme? Er der ingen Arkitekt, som kan gjøre i en Theaterbygning hvad Ingeniørerne har gjort ved Jærnbanewaggonerne? Der er et lille, blaseret Publikum, som vil pirres; der er et stort arbejdskraftigt Publikum, som vil lære og opdrages. Der kan næppe være Tale om nogen Stats- eller Kommune-Understøttelse til den sceniske Kunst i Kristiania, for Theatret ordnes saaledes, at det bliver et Tilflugtssted for alle, i Stedet for som nu at være styret af og privilegeret for nogle faa.

Saa vidt den norske Presses Indlæg mod, at Skuespilkunsten fremdeles kun skal være Luxus for Oberklassen. Vi har sikkert alle meget at lære af disse Udtalelser. Der er her et Fremtidsmaal at styre efter. Først den Dag, da Nationaltheatret og Folket finder hinanden, ophører ogsaa herhjemme den sceniske Kunst at være en enkelt Samfundsklasses Luxus. Det bliver tillige i bedste og dybeste Forstand en national Bevægelse. Et folkeligt Repertoire kan i det store og væsentlige kun dannes af vor egen Literatur. Og ligesom efter det kjendte Ord det bedste ikke er for godt til Folket, saaledes er ogsaa det bedste og mest ægte i en Literatur næsten altid tilgængeligt for baade dannede og uannede. Den store Kunst taler til alle. Og i sit rige nationale Repertoire ejer det fgl. Theater netop de Stætte, som vi alle maa ønske, at den store Mængde kunde faa Lod og Del i, fordi de særlig indeholder den Landsføde, der har den folkeopdragende Magt. Den Tid vil derfor komme, da vort Nationaltheater fuldt ud bliver sig sin Opgave bevidst som et af de vigtigste Led i det store almene Folkeoplysningsarbejde. Læg da kun opmærksomt Øret til, hver Gang der tales om det fgl. Theaters „klassiske Forestillinger for Arbejdere“. I disse Ord grov en Fremtid.

Billige Bøger, billige Skuespil, en billig Dagspresse — men helst en af mere folkeoplysende Art end de store Byers moderne Skiftingsblade med Skandaler og Forbrydelser — alt dette svarer til Tidens øvrige demokratiske Strømninger. Der er her kun forsøgt nogle Antydninger, og mange andre Spørgsmaal kunde med Lethed være tagne med. Fremtiden vil desuden stille nye Krav, som vi nu knap kan ane. Et Spørgsmaal skal skal kun her lige berøres. Vor Hovedstad, saa stor i Forhold til Landet, men utvivlsomt ikke for stor, naar Bynsyn tages til vort ringe geografiske Omraade, har altid været en midtpunktdragende Magt over det hele Land. Det meste af, hvad vort Folk ejer af kunstnerisk Værd og videnskabelig Betydning, er samlet i Kjøbenhavn. Intet Under derfor, at Spørgsmaalet om en mulig Decentralisation ogsaa ofte er rejst hos os. Et Par større Provinsbyer har, som ovenfor nævnet, grundlagt sine egne

Museer, og lige til den sceniske Kunst har man fystet med Tanken om, at det lgl. Theaters Skuespillere skulde ofre lidt af deres rigelige tre Maaneders Sommerferie, for at give Forestillinger i de andre Landsdele, men det er en Selvsølge, at ethvert saadant Forsøg vilde støde paa mange praktiske Vanskeligheder. Om paatænkte eller foreslaaede Flytninger af videnskabelige Anstalter, Skoler og Arkiver skal her ikke tales. Og naar de større Provinsbyer har stillet deres Fordringer til Hovedstaden, vil igien det egentlige Land komme med sine Krav til Byerne. Fremtiden maa løse ogsaa disse Opgaver.

Der var en Tid — og Gjengangere fra den kan stundom endnu spørge iblandt os — da Aandshovmod og Genidyrkelse trivedes rundt om, og det store Menneske priste sig selv som Kulturens Rilde og Maal i Stedet for at sætte sin Størhed i at være det store Middel til at skabe saa megen Lykke som muligt for saa mange andre som muligt. Men i Modsatning til denne Selvforgudelse fremviser vore Dage en lang Række adle Aander, der gaar i Spidsen for ethvert godt Demofratiferings-Arbejde. Et eneste Exempel til Slutning maa være nok. I et Digt om et Besøg i en Porcellænsfabrik skildrer den udmærkede svenske Dyrker Carl Snoilsky, hvorledes han med Fryd følger de trable Hænder, netop under deres Arbejde paa det daglige Livs mange Haande Nyttegegenstande. Digteren kræver Respekt for alle disse simple Ting, der vandrer rundt til Arbejderen og Bonden, og Randen eller Fadet paa Fattigmands Bord er ham mere værd end Kongetaflets rige Bæse:

Jeg paa unyttig Pynt har set mig mæt,
dets tomme Pragt udbærer Folket let;
men Held den Haand, der skaber tyst for dem,
de arbejdsstrætte i de lave Hjem.

Og ligesom Arbejderen giver det daglige Husgeraad den adle Form og derved lader Kunsten træde over selv den fattigste Lærskel, saaledes ønsker Digteren ogsaa at kunne skrive en Sang, der slog Bro mellem Kunsten og Folket. Han slutter med disse Vers:

O, den, som kunde give Digtet saa
den simple Form, som Tusender forstaa,
den Form, der rummer kraftigt dagligt Brød
og kjender Overslod saa lidt som Nød.

O tank at skabe i en salig Stund
det Bager, som kan naa til hver Mands Mund,
øst fuldt fra Tidens dybe Brønd en Gang
for Tusender, der tørster efter Sang.

1891

Nu faldt paa Kirketaarnets
Uhr det tolvte, tunge Slag,
Og mæet af Liv det gamle Aar
har stridt sin sidste Dag.
Mod Afslad tag for hver en Synd,
hav Tak for hvad Du gav!
Og sov i Ro din lange Søvn
i Tidens store Grav.

Og naar det tolvte Slag døa
hen, da skyder op af Jord
Paa Gravens Høj en Blomster.
i hæf i yppigt Rosenflor,
Og mellem Bustens Løv en
frisk, voldækt Rede staar,
Af den en Sangfugl titter frem.
det er det nye Aar,

Du lille Sangfugl, Aiti een
velkommen hos os vær!
Bevar Din Ungdoms Ufskylds-
sind, vær god mod hver især!
Slaa højt Din Jubelstrillelyd
som Fredens milde Tolk,
Syng Lykke over Land og By
for Konge og for Folk!

En dansk Dreng.

rel Bøys hed han, en temmelig lille spinkel Fyr med sort opstrøget Haar og brune Dine. Hvor-
dan han var bleven Hornblæser er en lang
Hverdagshistorie, der i Grunden slet ikke kunde
interessere nogen Udenforstaaende, hvis den ikke
var en nødvendig Indledning til efterfølgende
lille Episode. Altsaa —

Vi maa gaa adskillige Aartier tilbage, da
det gamle Handelshus Conrad Bøys var et af de kulanteste
paa Børsen. En Bærel paa det var saa god som rede Penge,
en misbilligende Rysten paa Hovedet af den graahaarede
gamle Chef kunde bringe tilsyneladende sikre Papirer til at
dale mange Procent, naar de opraabtes. Han var med saa
Ord en af Handelsfyrsterne, en af dem, der gav Tønnen an
og hvis Bink aldrig oversaas, fordi det altid pegede paa
det rette.

Conrad Bøys Hjem svarede fuldstændigt til hans Stilling
i Samfundet. Hvorfor ikke persiske Tæpper og ostindiske
Tapeter? Husets egne Skibe gik jo i overspisst Fart og
hentede de kostbare Sager hjem til Rheden! Hvorfor ikke de
fineste spanske og italienske Vine i Kælderen? Fregatsskibenes
Kaptejner bragte dem jo med som Gaver fra Handelsvenner,
naar Fragtkontrakten i Middelhavet var udløben!

Elegant var Hjemmet; højt til Loftet med tykke silke-
tunge Gardiner for Vinduerne, og elegant var Agentens
værdige Hustru, en lille mager Dame med skarpe, bestemte
Træk. Hun havde bragt en Formue med sig, Rigdom til
Rigdom, derfor var hun saa sikker; der var noget i hendes
Mine, som sagde: det Guld, jeg drysser, er mit eget!

Egteparret havde kun et eneste Barn, en Søn. Født
i Rigdom og opdraget i Rigdom hørte Frederik Bøys fra
Barnsben af kun Guldet rasle for sin Fod. Han blev natur-

ligvis sat i Latinskole — Agenten gjorde i den Anledning en stor Middag for Rektoren og alle kongelig ansatte Adjunkter — men efter et Par Aars Oversiddens, konstateredes den unge Bøys og Klassifernes gjensidige Antipathi paa den økkatanteste Maade.

Kort før Sommerferiens Slutning sad „Efterslægtens“ Bestyrer som hædret Gæst ved Agentens Bord. Ved Stegen udbragte Værten en Staal for den Hædersmand, der ledede Ungdommen fremad og gav den Styrke til at løfte Fædrenes Arv og optage Faderens Gjerning: Landsaristokratiet og Pengearistokratiet burde slutte Pagt, derpaa beroede Danmarks Fremtid! Ejerne vare saa forskellige, men Maalet det samme, vi vilde alle ét men ad forskellige Veje, og det at føre Efterslægten frem i Rundsab, var en af de mest betroede Opgaver. —

Aaret efter var „Efterslægtens“ Bestyrer dalet betydeligt i Agentens Øjne; Frederik var nemlig ikke naaet et Haneffed frem i Rundsab i den forløbne Tid. Nu var han i Konfirmationsalderen, og da den højtidelige Akt var endt, kom han paa Kontoret hos Faderen; hvad han bestilte dér, var en Gaade for hele Personalet, men han var dog altid noget nu.

Saaledes gik Tiden. Frederik Bøys levede et Liv i Lediggang, brugte mange Penge og var en ægte Vandbi i Samfundskuben. Agentinden lagde ikke Mærke til noget, men som en omhyggelig Moder begyndte hun at se sig om efter et passende Parti til sin haabefulde Søn. En adelig Pige burde det være — naturligvis — paa Formue saaes jo ikke men paa gode Slægtskabsforbindelser. En første Klasses Skjønhed kunde man selvfølgelig ikke forlange, men i Henseende til det Ydre maa Agentinden dog have nedstemt sine Fordringer vel meget, thi Frederik erklærede kort og godt, at han ingen af de tilbudte Uglehoveder vilde have.

Bed et Tilfælde traf han i Sommerferien paa et Skovbal en ung Dyrælgebatter, der var ude som Lærerinde; hende forelskede han sig i, friede til og fik Ja.

Da Frederik fortalte sine Forældre denne interessante Nyhed, fik Agentinden øjeblikkelig et Tilfælde, men rejste sig strax efter og sagde: „Aldrig!“ i en saa bestemt Tone, at Agenten som et ufrivilligt Ekko gjentog: „Aldrig!“

Dermed var den Sag afgjort; som den brede Afkilles luffede Frederik sig inde i sit Telt; fik han ikke sin Villie, skulde Moderen heller ikke have sin, saa gik det lige op.

Det var den eneste Gang, Stamherren til Handelshuset viste en Smule Karakter; Moderens „Aldrig“ blev besvaret med et: „Hende eller Ingen“, og da Agentinden ikke gav efter, stod Sagen hen, indtil den værdige Dame en skøn Dag døde af Apoplegi.

Paa Agentens Kontor var der en gammel højt betroet Kassierer ved Navn Smith. Han havde været Firmaet Conrad

Bøh en tro Tjener i over halvtredsfindstyve Aar og havde derfor et stort Ord at sige.

Saa sad han en Formiddag ved Bulten ligeover for sin Chef.

„Hvor er Frederik?“ spurgte den gamle Herre og saa til Sønnens tomme Plads.

„Sagtens der, hvor han sædvanlig plejer at være paa denne Tid af Dagen,“ svarede Smith.

„Hvad skal det sige?“

„Hr. Frederik trænger til at sove lige saa vel som vi andre Mennesker, og gjør man Nat til Dag, maa man ogsaa gjøre Dag til Nat — ellers stemmer Regnestykket ikke, Hr. Agent!“

Agenten virrede med Hovedet og gjorde en Grimace, som om han havde sunket noget ubehageligt, men vilde skjule Irritationen. Saa løb i et Par Minutter Pennenes ivrige Kradsen paa Papiret, affompagneret af den gamle Bornholmers Dikken. Endelig løftede Handelsherren Hovedet og sagde næsten hønlige:

„Er Frederik da aldrig, hvor han skal være. . . . jeg mener her paa Kontoret?“

„Aldrig vil jeg ikke sige, det kan skee, men det er meget sjældent, Hr. Agent! Jeg troer, den salige Frue har gjort Uret mod ham ved at sige saa bestemt Nej til det, De veed nok!“

„Bland Dem ikke i mine private Anliggender, Smith,“ svarede Agenten og skjød Brillerne op paa Panden.

„Jeg mente kun, at meget kunde have været anderledes, hvis Hr. Frederik havde faaet sin Billie,“ gjentog Smith uforfærdet for Nynkerne i Principalens Pande; „Kan hænde sig, den unge Herre var bleven mere rolig og ikke saa higen efter Forlystelser. Man har hørt før, at en god Kone har forjaget daarlige Venner! Men saadan, som det nu gaar, kan det jo ikke blive ved; Agenten er nok en kraftig Mand, og Gud lade Dem leve mange Aar endnu, hvis ellers vort

Hus skal bevare sit gamle Renommé — Hr. Frederik er saau-
ung og uerfaren!"

"Ung, Smith? Frederik er jo tredive Aar godt og vel!"

"Det er ikke saadan at forstaa, Hr. Agent; ét er
gammel nok i Aar, et andet er Barn til sin Gjerning —
for at tale mildt!"

"Tror De da, Smith, at det vilde hjælpe, . . . dette,
De før slog paa?"

"Maaske, Hr. Agent! i hvert Fald ved jeg ingen bedre
Udvej!" —

En Maaned efter højtideligholdt Frederik Bøh sit Bryllup
med Jomfru Anna Holm. Der var gjort alt, for at Dagen
kunde blive saa højtidelig som muligt, Festen selv skulde kaste
Glands over det gamle Handelshus. Og det gjorde den:
Alle vare enige i, at et lignende Bryllup ikke var sejret i
Mands Minde, og alle Indbudne vare enige om at drikke de
Nyformæledes Staal i Champagne og Lacrymæ Christi.

Men om Natten, da den gamle Agent laa i sit Sove-
værelse træt og ene, drømte han, at en Skikkelse lydløst gled
frem fra Vinduesfordybningen og stillede sig foran Sengen.
Det var hans afdøde Hustru, der truende løftede Haanden
og hvækkede:

"Altsaa ventede I kun paa min Død! Sig nu, som I
selv har redet, jeg vilde min Søn det godt og hans Børn
efter ham, thi der kommer trange Tider efter disse!" —

Selvfølgelig forlangtes der intet paa Kontoret af Frederik
i Hvedebrødsdagene; men noget efter at de vare forbi, sad
Agenten atter en Morgen ved sin Pult lige over for gamle
Smith.

"Mener De, dette har hjulpet paa Frederiks Energi?"
spurgte han.

"Vi vil se, Hr. Agent," var Svaret.

"Jeg vil haabe det bedste, Smith, Tiderne ere alvorlige,
det trækker sammen til Uvej, og Lynet rammer lettere den
høje Eg end de unge Pileskud! Na, var min Søn dog en
Mand og ikke saadan en villieløs Dagtyv, der ingen Ting

kan og ingen Ting vil! Mine Skuldre ere for gamle til at bære hele Byrden, men han er dog saa ung — min eneste Søn!”

Kassereeren pudsede Næsen i sit store blaatærnede Lomme-tørklæde:

„Hr. Agent, om jeg maa sige Sandheden, saa tror jeg, at Hr. Frederik har haft det altfor godt; han er opdraget til at være sin Faders Søn, men ikke til at være sin Faders Medarbejder; han er blød og god, det ved Gud han er, kanske han kunde passe en Nare, naar knibe skulde, men styre et Ror bliver aldrig hans Sag!”

Postbudet traadte ind med Breve og afbrød Samtalen; vel indeholdt de ikke noget uheldspaaende, men efter et Mars Tids Forløb kom Kriisen med alle sine skjæbnesvangre Følger.

Handelshuset Conrad Bøh standsede sine Udbetalinger den 1ste November; gamle Smith luffede for sidste Gang Kassébogen og saa fortvivlet over paa sin Principal. Frederik var som sædvanligt ikke tilstede.

Da, som Smith stirrede taareblandet frem for sig, saa han med ét den blege Olding valse i Kontorstolen; saa Djebliffe efter udaandede den fallerede Chef i sin eneste tro Tjeners Arme; Skjæbnen var naadig mod ham, den vilde ikke, at han skulde overleve sit gamle Firms Udslettelse paa Børsen.

Det var altsaa med en dobbelt Hjospost, gamle Smith kom til Frederik Bøh: Husets Fallit og Faderens Død.

Først blev Sønnen optaget af Familieforgen, men da Begravelsen med alle dens Formaliteter var forbi, fik han ret Stunder til at tænke over, hvad det vilde sige at være uden Indtægt, han, der var vant til at tage af Kassen alt, hvad han skulde bruge. Og nu var han tilmed gift og havde en lille Søn! Hvad kunde han? Intet, slet intet! Han vidste bedst selv, at han kun af Navn havde været i Faderens Forretning — det simpleste Regnestykke var for ham en uløselig Gaade.

Og hvad var det saa for et Liv, han havde levet? En

planløs Flakken om uden noget Maal, tomme Glæder fra Dag til Dag, der havde sløvet Mandevillien, hvis der da nogensinde havde været Spiren til en saadan i hans Sjæl.

En Handelsven af det fallerede Hus tog ham paa sit Kontor; det var en Barmhjertighedsgjerning, der ikke førte til noget, thi Frederik havde hverken Energi eller Evne til at arbejde. Uden Interesse, uden Pligtbegreb gled han stedse længere og længere ned ad Skraaplanet, og først, da det var bleven for silde, mærkede han, at han var forfalden — aandeligt og legemligt nedbrudt.

Da Frederik Bøh døde henved fyrgetyve Aar gammel, sad hans Enke aldeles hjælpeløs paa et Kvistkammer i Adelgade med sit Barn, Helten i min Skitse, der kun var fem Aar; en lykkelig Alder: ingen Grindring om svunden Herlighed og ingen Rædsel for kommende Tiders Armod.

Thi Trang og Savn var der fuldt ud af i Bente. Intet er saa vejrhaneslygtigt som Omgangsvenners Interesse, det fik Enken tilgavns at føle. Havde hun været alene i sin Forladthed, kunde hun sikkert nok have bjerget sig nogenlunde som Husbestyrerinde, men allevegne, hvor hun nu henvendte sig om Plads, var Drengen en uoverstigelig Hindring, — hvem vilde have alt dette Børnekommers, naar man ikke behøvede det?

Nød bryder alle Love og Fordomme; hun maatte gribe til noget for at skaffe Brødet, hvis hun ikke vilde melde sig til Fattigvæsenet, og saa blev da Agentens Svigerdatter — Badstuekone.

Det var i en ung Alder, Axel Bøh lærte at tage fat. Han var en opvakt, videbegjærlig Dreng; som det saa ofte sker, havde Familieligheden sprunget et Led over: han slægtede ikke sin Fader, men Bedstefaderen paa, saavel i det Ydre som i det Indre. Det blev hans Bestilling at hente og bringe Tøjet, saa Moderen ikke behøvede at spille Tiden dermed.

Enken arbejdede strengt; fra den tidlige Morgen til sent om Aftenen passede hun sin Gjerning, og efterhaanden

som Arel vorede til, skaanede hun sig endnu mindre. Bel kneb det haardt, men Drengen skulde ikke i Friskole — saa hellere spare en Smule paa Kysten, det vil sige, hendes egen. I Betalingskolen lærte Børnene dog noget mere, og Omgangen var da ogsaa bedre. Ved usigelig Møje lykkedes det hende virkelig at skaffe det lille Beløb hver Maaned, som Undervisningen kostede, og Arel begyndte sin Skolegang.

Marene gik og Drengen var flittig som en Bi; ikke et Minut spildte han til Lediggang, og mange Gange opfordrede Moderen selv ham forgjæves til at gaa ned og lege med Husets andre Børn, der støjede fra Morgen til Aften i den lille Gaard. Han var ikke at formaa dertil, det vilde Spektakkel faldt ikke i hans Smag. Hans eneste Udspredelse var ved Sommertid om Søndagen at gaa langs Strandvejen ud i Skoven, hvor han strejfede om ganske alene paa Maa og Faa, til han tilsidst træt og udaset kastede sig i Græsset og nød sine tykke Rundtenommer. Der kunde han da blive liggende timevis og drømmende stirre op i Bøgekrone, til det gled mod Aften og han atter maatte træde hjem.

Moderen saa med Belymrung paa dette hans forunderlig indesluttede Væsen. Fra første Færd af havde hun omhyggelig skjult hans Bedstefaders og Faders Livshistorie for ham; hun mente med Grund, at han var lykkeligst, naar han ikke anede, hvor rig en Arving han var den Dag, han blev født.

En Søndag ved Midsommertid var Arel tidligt om Morgen gaaet hjemme fra. Himlen var klar og Sundet blaat; ud over Bejen hang Syrenernes og Guldbregdens dugtunge Klaser og Fuglene kappedes om, hvem der kunde synge skjønnest for Mager i Reden. Drengen indaandede med fulde Lunger den friske Luft, som var saa vidt forskjellig fra den, der til daglig slog ham i Næse hjemme i Adelgade, og jo længere han kom frem, desto mere grebes han af den stille Glæde, Naturen kan vække i ufordærvede Sjæle. Han maatte uvilkaarligt synge højt, en af de Sommerfange, han havde

lært i Skolen, den yndige Idyl fra „Sant Hans Aftenstil“ hvor Kjøreturen ad Strandvejen beskrives.

Da standsede han pludselig ved et Landsted, han aldrig før havde lagt Mærke til, og dog syntes det ham saa bekendt. Hvor havde han set det før: denne Veranda med de store hvide Statuer, Springvandet midt paa Plænen, den hele slotlignende Bygning, ja endog saa de mægtige Træer, der netop stode saaledes grupperede? Kun savnede han noget — hvad var det? Jo, det var Skiffelserne paa Verandaen: en gammel Mand og Kone samt et ungt Menneske! Og nu gik det op for ham: hjemme paa Bæggen hang der en Tegning, som til de mindste Enkeltheder var en tro Gjengivelse af Stedet her.

Havelaagen stod halvt aaben, og trods sin medfødt Tilbageholdenhed kunde Drengen ikke overvinde sig til at gaa forbi. Med bankende Hjerte traadte han inden for og saae sig omkring; længere og længere vovede han sig frem ad de bugtende Gange mellem tætte Buskadsfer, til han ved en Omdrejning uventet stod lige for en gammel Mand, der var ved at stifte et Bed af.

Gartneren saae op:

„Hvad vil Du her?“ spurgte han barsk.

Ugel veg forstræffet et Par Skridt tilbage og svarede:

„Jeg vilde blot saa gjerne se Haven her, den er saa smuk, og Moder har et Billede af den hjemme!“

„Saa—aa!“ vedblev Gartneren og støttede sig paa Spaden, „det var da mærkeligt! Hvor har din Moder faaet det fra?“

„Det ved jeg ikke, det har hun haft altid, saa længe jeg kan huske!“ gentog Drengen.

„Hvad hedder Du da?“

„Jeg hedder Ugel Bøgh!“

Den gamle Mand slap Spaden og stirrede stift paa ham:

„Herre Gud — er Du virkelig Hr. Frederiks Søn?
Herre Gud!“

„Kjendte De min Fader?“ spurgte Axel forundret, „han er død for længe siden.“

„Om jeg gjorde, min Dreng? Jo, jeg kjendte baade ham og din Bedstefader! Dette Hus og denne Have har tilhørt ham, den gamle rige Agent Bøh, og jeg har været hans Gartner i mange Aar, lige til det gik galt og al Herligheden blev solgt; saa fik jeg Plads hos det nye Herfskab.“

Axel stod som maalløs og vidste ikke, om han var vaagen eller drømte.

„Lad mig se rigtig paa Dig, min lille Ven,“ vedblev Gartneren og traadte hen til ham: „jo, sandt for Gud ligner Du salig Agenten som den ene Draabe Vand den anden! Af, ja, han var en herlig Mand, en Hædersmand — at det dog skulde ende saadan for ham! Hvor bor din Moder og hvad lever hun af?“

„Moder bor i Adelgade og er Badstuekone!“ svarede Axel endnu aldeles forstumlet.

„Ja saa!“ Gartneren betænkte sig et Par Øjeblikke, derpaa fortsatte han:

„Herfskabet er taget til Italien denne Sommer, og jeg er her ganske alene og har Opsyn med Landstedet; kan det mere Dig at se al Stadsen derinde, saa kom med mig, jeg skal vise Dig det!“

Han gik foran op mod Huset, og Drengen fulgte mekanisk bag efter. De traadte ind ad Veranda=Døren: Hvilken Pragt straaede ikke Axels undrende Øje imøde, idet de gik fra Sal til Sal, fra Stue til Stue.

„Alting staar som i salig Agentens, din Bedstefaders Tid,“ forklarede Gartneren, „og Møblerne er ganske de samme, alt blev solgt under ét!“

De kom sluttelig ind i et luxuriøst monteret Sovværelse.

„Her stod din Bugge,“ sagde den Gamle og pegede paa en tom Plads ved Siden af den ene Seng, „men Herfskabet har ingen Børn, derfor er den taget bort, den staar oppe paa Loftet!“

„Er det virkelig sandt alt, hvad De siger mig?“ spurgte Arel med tykt Mæle; Graaden sad ham i Halsen.

„Det er sandt hvert Ord, men underligt er det, at din Moder aldrig har fortalt Dig noget derom!“

„Hun har aldrig nævnt min Bedstefader og sjældent min Fader!“

„Saa skulde jeg vist heller ikke have gjort det“, mumlede Gartneren hen for sig, „javisst, det var dumt af mig! Kom nu, min Dreng, og gaa med nedenunder i min Stue, saa vil vi spise os en Bid Mad sammen!“ —

Da Arel mod Sædvane allerede kom hjem ved Middagstid, blev Moderen forstræffet over hans forstyrrede Udseende.

„Hvad er der i Vejen med Dig?“ spurgte hun, „har nogen gjort Dig Fortræd?“

„Nej, Moder, men jeg har været ude paa Landstedet!“ svarede han.

„Paa hvilket Landsted?“

„Paa Bedstefaders, paa det, som hænger der paa Bægen! Hvorfor har Du aldrig fortalt mig noget om ham og hans Rigdom, og hvorfor ere vi blevene saa fattige?“

Moderen stod bleg med opspilede Øjne og stirrede paa ham:

„Hvem har vist Dig derud?“

Sønnen fortalte hende hulkende alt, hvad han havde oplevet og Enken hørte tavst bedrøvet derpaa. Hvad hun stedsse havde frygtet, var nu sket; hendes stakkels Dreng havde kastet et Blik ind i det Paradis, hvori han var født men strax efter Jødslen uddrevet af. Skjule alt for ham kunde hun ikke mere nu, da han havde faaet fat i den ulyksalige Traad, der førte til Hemmeligheden, men hun havde en sikker Følelse af, at hans Fantasi burde sættes i saa lidt Bevægelse som muligt.

Hun strøg ham blidt over Hovedet:

„Vær rolig, min Dreng, og hør, hvad jeg vil sige Dig: din Bedstefader var Kjøbmand og havde en hel Del Penge, men han mistede dem, og din Fader var lige saa fattig som

Du! Den gamle Gartner har overdrevet, han har ikke gjort det af noget ondt men blot af Lyst til at fortælle; naar Du kun er flittig og arbejdsom, skal Du nok faa det godt i Livet — det er slet ikke Pengene, der gjør lykkelig!" —

Næste Middag, da Axel kom fra Skole, var Moderen ikke hjemme. Paa en lille Seddel, der med en Knappenaal var hæftet til Døren, stod der, at han skulde gaa en halv Times Tid, saa kom hun. Drengen slentrede om ad Glaciet, hvor de smaa Hornblæsere stod og øvede sig. Synet af disse diminutive Soldater interesserede ham i den Grad, at Tiden hurtigt forløb, han mente, det var paa høje Tid at skynde sig hjem. Da han atter krøb ud ved Ravelinen, stødte han lige paa sin Moder. Hun kom fra Østerbro varm og forpustet med meget støvede Sko; Axel syntes, at hendes Dine saae røde og forgrædte ud.

„Jeg har været ude paa Trianglen med noget Lintøj!" sagde hun, „det hastede. Lad os nu gaa hjem og spise!"

Den paafølgende Søndag Morgen skyndte vor lille Ben sig ud ad Strandvejen; Gartneren havde jo sagt, at han maatte komme saa tidt, han vilde, og Drengens Længsel efter atter at gjense det vidunderlige Palads fik ham næsten til at løbe. Men han blev sørgeligt skuffet.

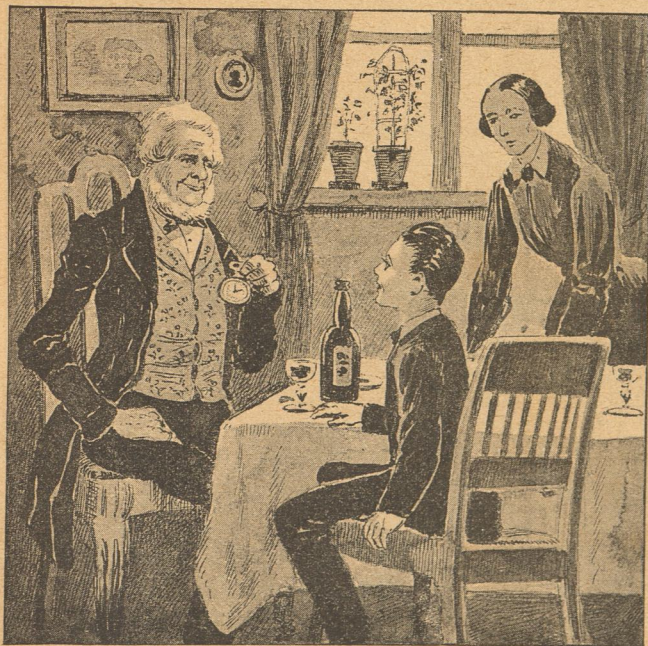
„Herfskabet er kommet hjem," sagde den Gamle, „saa vi kan hverken gaa nede i Haven eller komme op i Bærelserne, men nu skal jeg gaa en Tur med Dig ud i Skoven!"

Axel var lige ved at bryde i Graad: en hel Uges Drømme og lyse Forhaabninger tilintetgjorte — det vil sige meget for et Barn. Raffen og Hvedebrødet i Charlottenlund, hvormed han blev trafteret, smagte ham ikke, og hver Gang han ledte Samtalen hen paa Bedstefaderen, var Gartneren enten tabs eller svarede undvigende. Og som det gik denne Søndag, gik det de følgende.

Derimod besøgte den Gamle fra nu af ret jævnligt hans Moder og medbragte da altid Frugt og Grøntsager, og Axel lagde ved disse Lejligheder Mærke til, at Gartneren

stedse titulerede hende „Frue“ og ikke „Madam“, som alle andre gjorde.

Der gik igjen et Par Aar. Axel var bleven konfirmeret, og hen mod Aften paa Højtidsdagen, som Moderen og Sønnen fejrede ganske alene sammen, kom den gamle Gartner. Han havde ikke blot som sædvanlig nogle gode Frugter med sig, men denne Gang ogsaa en Kurv, hvori der

var en hel lille Opdækning af Spisevarer, indkjøbt paa en nærliggende Restauration.

„De maa ikke blive vred for det, Fru Bøh,“ sagde han næsten hønlige, „men da jeg saa gjerne vilde være sammen med Dem i Aften, og ikke vidste, om De var forberedt paa Fremmede, tog jeg min Aftensmad med mig!“

Det var unægtelig det bedste Maaltid, Axel til Dato kunde mindes at have været med til.

Da de havde spist og der var taget af Bordet, sagde den Gamle:

„Jeg har en Konfirmations-Gave til Dig, som Du skal passe godt paa!“

Med disse Ord trak han et stort Sølv-Spindelur med vedhængende Kæde op af Bestelommen:

„Det har tilhørt din Bedstefader, han har selv gaaet med det i sin Ungdom, og en Juleaften forærede han mig det. Jeg har gaaet med det i mere end tredive Aar, men jeg synes nu, at Du er nærmere til det! Pas godt paa det, jeg tror, der er Lykke ved det.“

Med disse Ord rakte han Uret til Axel, hvis Genrykkelse var ubeskrivelig. Ikke blot følte han den samme Glæde og Stolthed over at eje et Ur, som andre Drengene i hans Alder, men et Ur, hans Bedstefader havde baaret, det var for ham, hvad en Relikvie er for en troende Katholik.

Efter Konfirmationen blev han udstreven af Skolen og fik de mest fortrinlige Vidnesbyrd for Flid og god Opførsel. Hans Kundskaaber var i Birkeligheden ogsaa saa nogenlunde. Nu kom det store Spørgsmaal, hvad han skulde sættes til. Noget Haandværk havde han ikke Lyst til, og til Kontorgjering var hans Uddannelse for mangelfuld.

Da brød Krigen ud!

Stemningen i 1848 er nu snart en Saga blot; men for dem, der har oplevet hint minderige Foraar, vil denne Tid være uforglemmelig. Alt det ædleste og dybeste i den danske Nation brød frem i sejrende Styrke, der var mægtig nok til at tilbagevise en overlegen Fjendes uretsfærdige Angreb. Efter en lang Fredsperiode, som havde varet mere end en Mennefsalder, kaldtes Nationens Ungdom under Vaaben, alle grebes af Begejstring og alle vilde være med.

Da de første Tropper indfibedes for at føres over til Sønderjylland, var en uoverskuelig Mennefsmængde samlet paa Toldboden, Mænd, Kvinder og Børn, for at tilvinke

Krigerne det sidste Farvel. Ogsaa vor lille tungfindige Ven havde indfundet sig, og saa greben blev han af Djebliffets Situation, at han uvilkaarligt knyttede Haanden og hvæskede: Gid jeg dog var en Mand!

I det samme fik han Dje paa nogle af de smaa Hornblæsere, der i blank Mundur kom marcherende med glædestraalende Ansigter, førte af en ældre Spillemand. Trængslen paa Broen over til Skibet var saa stærk, at det lille Korps maatte gjøre Holdt, og i næste Djeblif stormede Publikum til for at tømme alle Frugtsælgers og Kagekøbers Kurve og fylde Drengenes Lommer; thi var Soldaten den Gang det danske Folks Yndling, kunde man vel nok end yderligere kalde den lille Hornblæser Kjæledæggen blandt Yndlingene.

Agel trængte sig frem til den sidste lille Fløjmand; det var ham umuligt andet end at tiltale ham.

„Er I nu ikke bange for at gaa i Krig?“ spurgte jeg ham.

„Bange?“ svarede Fyren og saae foragteligt paa Agel, „nej, det overlader vi helst til Jer, som bliver hjemme; vi er netop nu rigtig fornøjede! Du kan tro, vi skal nok blæse Slesvig-Holstenerne et Stykke, saa der skal komme Fart i dem!“

Mere fik han ikke sagt, thi nu lød Kommandoen fra Sergenten: „Ret, højre om — march!“ og med struttende Baglommer satte Lilloput-Korpsen sig i Bevægelse.

Denne Soldaternes Afsked blev af bestemmende Betydning for Agel, og inden han naaede hjem til Moderen, var hans Beslutning fattet: han vilde være Hornblæser og med i Krigen. Fru Bøh blev baade forstræffet og bedrøvet derover; først sagde hun bestemt nej, men da Gartneren nogle Dage efter ved et Besøg kom sin unge Ven til Hjælp, valedede hun allerede i sit stille Sind. Saa hændtes det Ugen derpaa, at Agel skulde bringe Mansket-Pinned til en ældre Kaptejn, og hvordan det nu end gik eller ikke, Drengen fik Lejlighed til her at fortælle om sit brændende Ønske. Officieren gik da selv til Fru Bøh, talte længe med hende, og Enden blev, at hun gav efter.

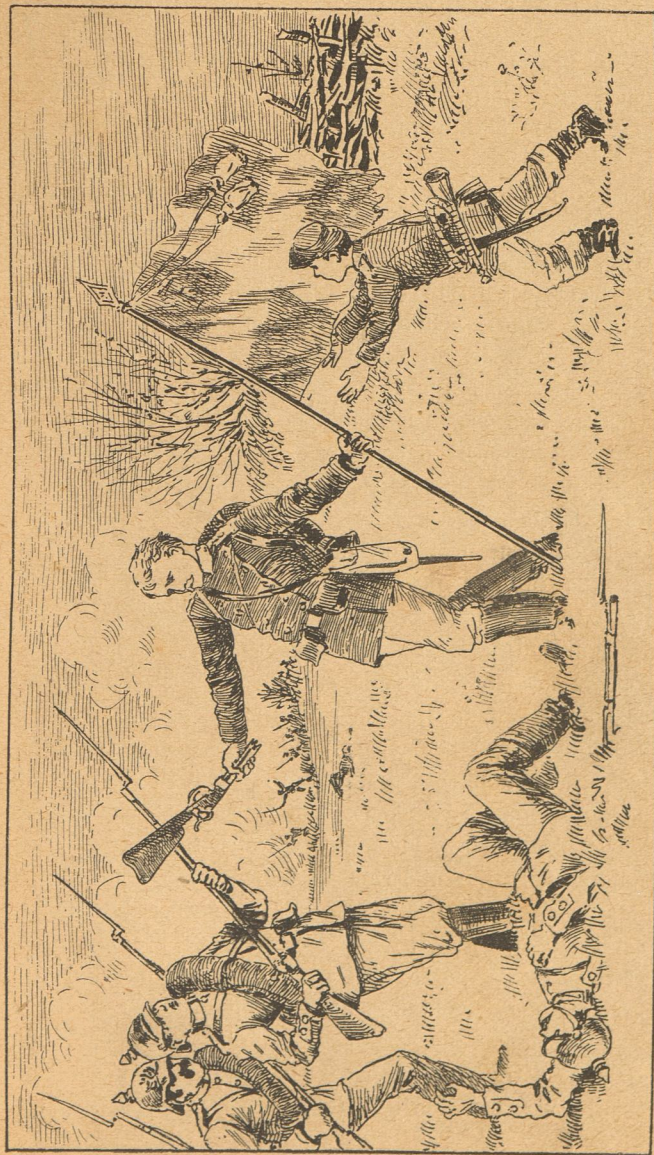
Trods al den Umage, Axel gjorde sig, tog det dog Tid at lære at blæse paa Horn. Foraaet gik hen, Efterretningerne kom om Sejren ved Bob, Kampene ved Slesvig og Dybbøl, og hver Gang fik Drengen Taarer i Øjnene.

„Jeg kommer for sent,“ sukkede han, „Krigen er forbi, inden jeg naar derover!“

Dette syntes ogsaa næsten at skulle blive Tilfældet, thi ud paa Sommeren sluttedes Vaabenstilstanden i Malmø og Hæren hjemsendtes for største Delen. Men næste Foraar, i Begyndelsen af April rykkede atter den danske Hær i Marken; denne Gang var Axel med ved tredje Brigade og fik Jld-
daaben i Slaget ved Frederits.

Om Eftermiddagen, den sjette Juli 1849, da Sejren var bundet og Ambulancen gik rundt med Baarer for at opsamle de Faldne, fandt to Soldater foran et Dige en lille Hornblæser stift henstrakt uden Tegn paa Liv. De opfyldte deres sørgelige Pligt og bar ham hen til den noget derfra kamperende Læge, hvor de lagde ham ned med den Bemærkning, at her vist ikke var noget videre at gjøre. Den gamle Feltlæge tog imidlertid ikke Sagen saa overfladisk, men beordrede Frakken knappet op, for at det dræbende Saar i hvert Fald kunde konstateres. Ved denne Undersøgelse viste der sig noget mærkeligt og ubentet: En Kugle var gaaet igjennem Frakken og havde knust et stort gammeldags Ur, Axel havde baaret i en lille paasht Lomme indenfor Foret. Dette var nu i og for sig ikke noget nyt, men det forunderlige var, at næsten alle Urets sprængte Dele vare blevne fiddende i en dansk Kompagnifane, Drengen aabenbart i stor Hast havde stoppet ind paa Brystet. Kuglen selv var herved ikke blot bleven mattet, men havde ogsaa mistet sin dødelige Retning; Saaret var ikke livsfarligt, men det hæftige Slag paa Brystet tæt ovenfor Hjertet havde bevirket en lang dødlignende Be-
svimmelse. Noget Tid efter viste det sig ogsaa, at Livet vendte tilbage ved Lægens omhyggelige Behandling, om end Drengens Bevidsthed endnu i længere Tid var borte.

I den nærmest følgende Tid var der stor Travlhed paa

det militære Lazaret i Middelfart, hvorhen de fleste Saarede fra Fredericia-Slaget vare blevne transporterede; Læger og Præster havde her en anstrengende og tung Gjerning. Den Gang kjendte man kun lidt til de mange lindrende og desinficerende Midler, der i saa rigt Maal staa til Nutidens Raadighed: Patienterne maatte udholde Smerterne ved Operationerne og Saarfeberen krævede Døse i Mængde. En vammelsød Lugt af Blod opfyldte Værelset, hvori vor lille Ben laa i en Seng tæt ved Vinduet. Hans Ansigt var blegt og Legemet udmattet af gjennemgaaede Lidelser; thi ved nærmere Eftersyn havde det vist sig nødvendigt af hans Side at udskjære adskillige af det knuste Urs Hjul og Stifter. Nu var imidlertid alt vel overstaaet og Feltpræsten, der sad ved hans Seng, kunde med Lægens Tilladelse begynde at udspørge ham om, hvorledes han var bleven saaret og især søge opklaret, hvordan han havde faaet den ovennævnte Rom-pagni-Fane ind paa Brystet. Axtels Forklaring, der hvad hele Slagets Gang vedrørte selvsølgelig var meget uklar, gik i Hovedtrækkene ud paa følgende:

Da ved det første Udfald en Del af Avantgarden var slaaet tilbage paa Igum-Bejen og sprængt trods det tappreste Forsvar, rykkede som bekjendt General Schleppegrell frem i Spidsen for tredie Brigade, optog de Vigende i sine Rækker og stormede Stoustrup-Standsen. Under den Forvirring, som derved i Begyndelsen opstod, blandedes Benner og Fjender saaledes sammen, at det flere Steder kom til Haandgemæng og Kamp Mand mod Mand. En saadan Enkamp blev Axtel Vidne til, idet en dansk Fanebærer trængtes haardt af nogle Insurgenter. For at værges sig nødsagedes han til at slippe Fanen, og det lykkedes ham nu at trænge Modstanderne noget tilbage. Imidlertid fik han desværre ikke Hjælp, blev overmandet og slaaet til Jorden, men inden Slesvig-Holstenerne kunde bemægtige sig det højt attraaede Bytte, var Axtel, der indsaa hvad det gjaldt, sprunget til, havde revet Fanedugen fra Staugen og reddede sig smidigt om bag^{et} Dige, hvor han hurtigt gjemte den paa Brystet. At han

senere efter Kommando var sprunget op paa Diget og havde blæst „Avancér“ mindedes han kun utydeligt, og hvorledes han var bleven saaret, kunde han slet ikke huske.

Feltpræsten lyttede med stor Interesse til denne Fortælling; hele Drengens Handlemaade viste en saadan Resolutthed og et saadant Mod, at det maatte forbaus i højeste Grad. Men ved Siden heraf var den Lilles Bedrøvelse over det mistede Ur ligesfrem rørende: her hjalp ingen Trøst, det eneste Minde, han havde om Bedstefaderen var gaaet til grunde. Denne hans Sorg førte ganske naturligt til et helt barnligt Skriftemaal, hvori han — saavidt det var ham bekiendt — meddelte alt det, der tidligere er fortalt paa disse Blade. Præsten, der var en Mand med Hjertet paa rette Sted, blev dybt bevæget; med sit store Kjendskab til det dybeste i Mennesket saa han, at her var en Sjæl i Vaande, der trængte til Hjælp og fortjente Hjælpen.

Nogle Uger efter, da Ugel allerede kunde være lidt oven Senge, kom en højstaaende og indflydelsesrig Mand for at besøge de saarede Soldater paa Lazaretet i Middelfart: Det var ingen ringere end Soldaternes Afgud, tredie Brigades berømte sejrrie General Schleppegrell, der gik fra Leje til Leje med trøstende Ord og Tak til alle. Han havde fuldbendt sin Ronde, da han efter at have verlet et forstaaende Blik med Præsten traadte hen til Ugels Seng.

„Det er altsaa min lille behjertede Hornblæser,“ sagde han med sin noget norske Accent og lagde Haanden paa Drengens Pande, idet han saa paa ham med sine milde blaa Øjne. „Du skal have Tak for din raske Opførsel, hvorved Du frelst første Kompagnis Fane! Jeg formoder, min Gut, Du forstaaer, hvor ærefrænkende det er for tappre Soldater at miste deres Fane, derfor er dine Kammerater Dig ogsaa af Hjertet taknemmelige!“

Her gjorde Generalen en lille Paus; det højtidelige og alvorsfulde i hans Blik veg Pladsen for Skjelmeri, da han vedblev:

„Det er kun kjædeligt med din Bedstefaders Ur, som

Du saa nødig vilde af med! Men det gjorde jo sin Nytte, det frelste dit Liv, og mere kan Du med Billighed ikke forlange af saadan et gammelt Værk. Skaffe Dig det tilbage kan vi jo ikke, hvor gjerne vi end vilde, vi kan kun give Dig et nyt i Stedet, Du skal bære som et Minde om Sjette Juli Dagen!"

Med disse Ord rakte Schleppegrell Axel et udmærket smukt Ur med vedhængende Kjede og fortsatte atter alvorligere:

"Jeg har faaet alt at vide om Dig og din Barndom, og jeg har gjort Skridt paa de højeste Steder til Gunst for Dig. Dit Legeme har intet lidt, som kan hindre Dig i at blive en dygtig Soldat og flink Officer, hvortil Du jo har saa stor Lyst, men der er meget, Du først maa lære forinden. Derfor bliver Du hjempermitteret, saa snart Du er fuldstændig rask; der skal da blive sørget for din videre Uddannelse, og jeg er overbevist om, at Du som Mand ikke vil skuffe de Forventninger, Du som Dreng har vaakt Gud være med Dig, min kjære Gut!"

Fra de Saarede, der saavidt Kræfterne tillod det, rundt omkring havde rejst sig op i deres Senge for at se paa og lytte til den kjære forgudede General, havde der under hele denne lille Scene af og til lydt en dæmpet Bisaldsmumlen, der nu brød ud i jublende Hurraraab. Men Schleppegrell holdt som bekjendt ikke af støjende Ovationer, netop fordi han selv var blød og let bevægelig. Han vinkede derfor kun hurtigt til alle Sider og skyndte sig bort, idet han mumlede halvt ærgerlig:

"Fordi man selv har tre raske Drenge hjemme i Reben, kan man da ogsaa nok tænke paa andre Smaafolk!" —

Maret efter fandt denne ædle Helt sin Død i Slaget ved Jøsted. Han oplevede saaledes ikke at se, hvordan Axel Bøgh naaede fremad og opad; vel ikke til den fyrstelige Rigdom, Bedstefaderen havde besiddet, men til en saa anset Stilling i Samfundet, at han nu er hædret Gæst hos hin adelige Familie paa Landstedet ved Strandvejen, hvor han som Barn

havde følt sig saa uendelig fattig og knuget. Gjennem ham har Stammen skudt nye Skud, alt ser lyst og lovende ud — men Fremtiden er skjult og Slægternes Lykke gaar i Bølgeslag: én Generation hæves højt, den næste synker ofte dybt og Mindet om svunden Herlighed nager da dobbelt.

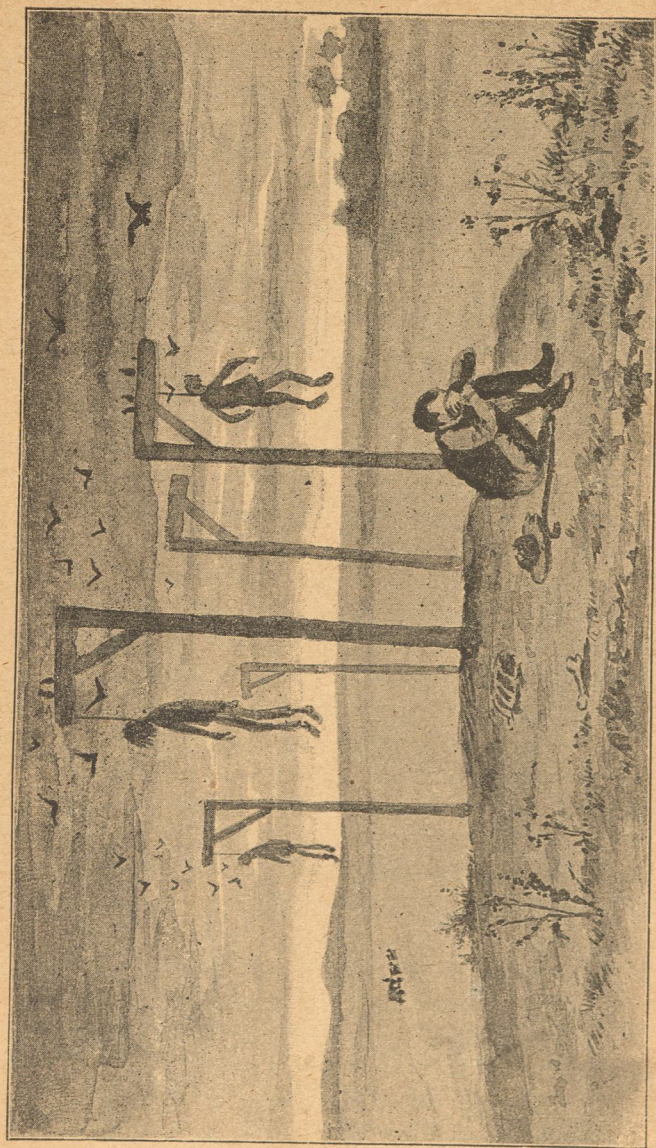
Non?

— „Jeg synes ellers, Din Koter har sælt mange Popper!”

— „Nej Du, den har kun en eneste. — men den kan den aldrig faa fat paa.”

Men hvor kommer du fra, Søsterlille?" spurgte hun den tredie Krage,

„Fra Norden kommer jeg," svarede denne, „og kun sørgeligt Nytt har jeg at bringe. — Langt imod Nord i en dyb Dal mellem fire høje Bjerge saa' jeg den unge Kongedatter, Søster til den blinde Kongesøn. Jeg saa', hvor hun laa i en Glaskiste, hun var skjøn som Solen og bundet dertil, hvor hun har ligget i hundrede Aar, ved Trolddoms Magt."

Saa fortalte Kragen videre, hvorledes denne Kongedatter havde levet hjemme i sin Faders Gaard, og da var Trolden bleven indtaget i hende, han havde bortført hende dertil, hvor hun laa i Dvale, og Broderen havde han gjort blind for at han ikke skulde se og elske nogen Kvinde; naar da baade han og Faderen vare døde, saa vilde Trolden tage Brindsesssen og Riget. Men, fortsatte Fuglene, der er Raad for det alt sammen, thi her under Galgen vokser en Urt, som kan aabne et Mennekses Djne, at han igjen seer Lyset; men Trolden, som har gjort alt det onde i Verden, det er den store Tudsje, som sidder under Guldæbletræet og suger Kraften af dens Rødder. Den skulde brændes og Asken strøes for alle Vinde. Saa vilde Træet igjen bære Guldæbler. — Saa var der ogsaa en Fugl ved Navn Grib. Han boer langt borte i et Slot i det yderste Væsten ved Verdens Ende. I hans Hale sidder en Guldffjer, og hvis Brindsesssen blev strøget over Panden med den, kom hun igjen til Live, men ingen kan faa denne Guldffjer uden for et Guldæble af Verdens skønneste Træ, og for at det ikke skal bære Frugt, sidder Tudsjen og suger Kraften af dets Rødder.

„Kra—Kra—Kra!" sagde de, og hver af dem fløj sin Vej, én imod Vest, én imod Øst og én imod Nord.

Hans sad og lyttede efter, han forstod ethvert Ord og blev glad for, hvad han havde faaet at vide. Strafs gav han sig til at lede under Galgen for at finde den undergjørende Urt, og med hver Urt, han fandt, strøg han sine Djne. Omfjeder opdagede han da ogsaa den rette, thi aldrig

saa snart havde han med denne Urt strøget sine Øjne, før han fik Synet igjen.

Nu havde han forvundet sin Sorg. Den fundne Urt lagde han i sin Taske og nu drog han af Sted mod Vesten for først at finde og hjælpe den ulykkelige Kongesøn. Det var en lang Vej, men han spurgte sig for baade fjærn og nær, og omsider naaede han da ogsaa Landet, hvor den blinde Kongesøn boede.

Da han kom til Kongens Slot udgav han sig for Øjendoktor og blev vel modtagen; ja, Kongen lovede ham endog Halvdelen af sit Rige, hvis han kunde helbrede hans Søn. — Dette var nu let gjort. Han tog Brindsen alene for sig, strøg ham over Øjnene med den undergjørende Urt, og straks fik Brindsen igjen sit Syn. — Nu vilde Kongen give Hans det halve Rige; men han svarede, at han endnu ikke var færdig til at modtage det; om kortere eller længere Tid vendte han nok tilbage, og da var det for at blive der alle Tider; men kom han aldrig tilbage, saa skyldte de ham intet.

Saa sagde han Farvel og rejste nu mod Østen for at lindre den anden store Sorg.

Over Bjerge og Dale gik han frem den ene Dag med den anden, og endelig, da lang Tid var runden, naaede han Landet mod Østen, hvor Kongen boede, som ejede Verdens skjønneste Træ, der før havde baaret Guldæbler, men nu stod gold og visnen. — Kongen blev meget glad, da han sagde, han kunde kjende hans Raad for Træet. Mange Mand bleve satte i Arbejde med at grave, og endelig naaede de ogsaa ned under Træets Rødder og fik fat paa den store Tude, som sugede Træets Kraft. Den blev kastet paa Jorden og spyede da Edder og Gift til alle Sider; men endelig døde den og blev opbrændt, og dens Aske blev strøet for alle fire Vinde. Da Jorden saa igjen var tilkastet omkring Træets Rødder, begyndte det paany at grønnes, skyde Knop og Blad og sætte Frugt. Det første Aar bar Træet tre Guldæbler, og af disse fik Hans det ene. Det var hans Løn.

Med Guldæblet i sin Taske gav han sig igjen paa

Bandring, den lange Vej til Verdens Ende for at finde Fuglen Grib. Vejene var lange og Stierne trange. Han gik ved Dag og ved Nat, over Bjerge og Dale og igjennem store Skove. Endelig en Gang ved Daggrø kom han ind imellem de vilde Bjerge hen imod Verdens Ende. Stormen hylede og tudede mellem Fjældene. Stien var snæver og havde ikke været betraadt af Mennekesfod i al den Tid. Den førte ind imellem to vældige, himmelhøje Klipper, der stode og hældede og skurede imod hinanden, saa der kun var en snæver Aabning forned, hvor han kunde slippe igjennem. Men just som han vilde gaa frem, lukkede Klipperevnen sig foran ham.

„Hvorhen?“ spurgte Klippen.

„Til Verdens Ende, til Fuglen Grib!“ svarede Hans.

„Du slipper aldrig igjennem hos os, uden du lover at bringe Besset med tilbage fra Fuglen Grib. Nu har vi staaet her i saa mange hundrede Aar og skuret og skaaret op ad hinanden uden at kunne skilles. Spørg om, hvor længe dette endnu skal vare.“

Dette lovede Hans, og da aabnede Klipperevnen sig paany, og han kom frem.

Lidt længere frem ad Stien naaede han til den store Flod ved Verdens Ende.

Her sad en Kjerling, saa gammel og saa graa af Ælde, at han intet vidste at ligne hende med. Hun sad i en Muslingeskal, den brugte hun som Baad, og det var hendes Bestilling at færgede de voffarende over.

„Hum—hum,“ sagde den gamle, da han gik om Bord hos hende, „nu har der ikke været Mennekes af Kjøb og Blod paa denne Vej i mange hundrede Aar, — hvor skal du hen, unge Mand?“

„Til Verdens Ende, til Fuglen Grib!“ svarede Hans.

„Til Fuglen Grib!“ gjentog den gamle. „Spørg ham saa fra mig, hvor længe jeg endnu skal sidde her i min Muslingeskal og færgede over.“

Det lovede Hans, og han kom saa lykkelig over.

Smeden og Hjulmanden.

En Anekdote fortalt paa Riim.

Af Sophus C. Neumann.

Det var nu Jens Christoffersen, han var forresten Smed, vel seet af Smaa i Sognet, som af Store, hvis blot han i sin Ungdom var hjulpet lidt paa Gled, saa tror jeg vist, han havde gjort Furore; thi Hoved havde Fyren, en rigtig god Forstand, men Faderen desværre kun var en fattig Mand, som kun med Nød og næppe holdt sammen paa sit Pjus, og derfor maatte Jens alt som lille bitte Puds gaa ud at vogte Faar, og hjælpe hjemme, og derfor nød hans Lærdom ingen Fremme. Saa døde jo den Gamle, solgt blev det lille Sted, og til at dække Gælden gik næsten alting med, og Jens stod ene og forladt tilbage; men han var ikke raadvild, han gik til Byens Smed, som stod og smøged' Piben ved Landevejens Led, og sagde: Vil I mig i Arbeid' tage; jeg har to stærke Arme, og jeg kan ta'e et Dag, jeg med jer store Hammer slaaer mageligt et Slag, skjøndt jeg maaske endnu kun er lille af Person; men jeg kan nok ha'e Lyst til den Smedeprofession, og naar I vil, saa kan jeg ta'e Affaire; — og næste Dag var Jens i Smedelære. Saa gik det rasht for Haanden, og Jens han hængte i fra Morgen tidlig og til Aften filde, han læste lidt imellem, var han i Smedien fri; thi komme frem, var det, at Jens han vilde. En 5 Aars Tid derefter, saa seer vi Jens som Svend, og saa gik han en Aften til Smedens Datter hen, paa hvem forlængst han havde fæstet Øjet, og sagde, hvis hun vilde engang ta'e ham til Mand,

saa troede han da nok, hun med ham i Egtestand
 med Tiden skulde blive godt fornyet;
 og da nu Berthe havde for Jens lidt Sympathi,
 og syntes, at det kunde der være Noget i,
 saa gif de til den Gamle og sa'e, at det var gjort,
 og han, som da forresten kun sjældnen sagde stort,
 han fandt, at Jens var ogsaa Berthe værdig,
 og saa, ja saa var den Historie færdig.
 Bort drog nu Jens fra Byen, han havde ingen Ro,
 han vilde lære ude, et Aar eller to;
 men saa vil Skæbnen, der bli'er Krig i Landet!
 Jens maatte med, og det var noget andet.
 Nu blev der Sorg i Smedien; kun sjældent Nyt man fik,
 og hvordan stakkes Jens det monstro i Krigen gif,
 det var ej godt at vide, man haabede jo nok,
 at han maaske til Slutning befandt sig i den Flot,
 som ikke Fjendens Rugler havde truffet;
 men dog man kunde ogsaa blive skuffet.
 Men snart i Smedien klared' det op, saa det var Lyst;
 en skønne Dag stod Jens der med Korset paa sit Bryst;
 han havde holdt sig tappert! haft Lykken med og Held,
 og slaaet, troer jeg nok, en Snøs Tyssere ihjæl,
 som havde villet tage ham til Fange;
 men Jens var gaaet paa, efter hvad er blevet sagt
 med Mod, og banket Tysserne med en Dødsforagt
 og med de Ord, tro inte, Jens er bange;
 og efter Slagets Hede, det var ved Isted Hegn,
 da fik han til Belønning paa Brystet Korsets Tegn,
 han fik jo ogsaa nok en lille Skramme,
 men det, det sa'e han altid, var det Samme.
 Snart overtog han Smedien, den Gamle blev jo svag,
 og saa ved Paasketider, saa holdt han Bryllupsdag.
 Og Fred og Lykke, Kærlighed og Glæde
 tog i hans lille Smedebolig Sæde.

*

*

*

I Byen var en Hjulmand, Hans Hansen, noget svær
og flodset, vel omtrent paa Jens'es Alder,
maaſke lidt ældre, kjendt da forreſten af Enhver
for ſine ſtore Ord og Løgn og Skvalder;
men han var ganſke vittig og ſamlede ſaa tidt
paa Kroen om ſig mange gode Venner,
og ved et Glas fortalte om alt han bredt og vidt
Hiſtorier blan't andre en, jeg kender.

Der havde været Møde, politiſt troer jeg nok,
i Kroen — men ſe det var netop ſluttet,
og nu Hans Hansen ſad ved et Glas midt i en Flok,
der ſnakked' om at have lugtet Krudtet.

Jens var da med forreſten og talte om den Tid,
da han var med i Krigen heri Landet.

Om hvordan at man dengang fik bilagt Riv og Strid,
om Rugleregn, og om ſaa meget andet.

Ja, jeg kan tale med, ſa'e Hans Hansen meget tørt,
de Dage, tror jeg aldrig, jeg kan glemme.

Da har Dig dog viſt aldrig en Kugle blot berørt,
ſa'e Jens, Du holdt Dig jo forſigtig hjemme?

Saa, ſa'e Hans Hansen tørt, men dog ſaadan veltilfreds,

Ja, jeg har hidtil hos mig ſelv det baaret;

men ſeer Du Jens Chriſtoffersſen, Herrens Aar 50,

ſaa fik jeg dog en Kugle her i Laaret.

Det var ſom bare Fanden, Du var ſlet ikke med,

og dog ſaa ſiger Du, at Du blev ſaaret;

jeg ſiger, hvad er Sandhed, ſaadan kom jeg aſſted,

Jeg fik et Saar af Ruglen her i Laaret.

Iſald Du ikke troer mig, vi gør et Bæddemaal,
en Omgang Stuen rundt af Drueſaften.

Ja, den er holdt, Hans Hansen, ſa'e Jens, og nu Skaal, Skaal!
men Bidner ſkal Du ſkaffe mig iaften.

Jeg haaber, ſvared' Hans, jeg ſkal være Dig tilpas,

Du veed jo nok, jeg lider ej at prale;

lad os nu bare førſt ſaa en Taar i vores Glas,

ſaa ſer vi ſiden, hvem der ſkal betale.

Det var, begyndte Hans, altsaa lige Aar 50,
 da drog jeg til de Sønderjyders Rige;
 men at jeg saadan var, hvad man kalder veltilfreds
 det vil jeg nu forresten ikke sige.
 Jeg vidste, det var galt fat, at Tyffen han var bøs,
 og at man trodsigt Oprørslaget hejste;
 jeg vidste ogsaa godt, at derovre gif det løs,
 men alt tiltrods, imidlertid jeg rejste.
 Saa husker jeg en Aften, vi stod i Røg og Damp
 og slog, og der kom mange Batalioner;
 min Eftermand, ja aldrig vist glemmer jeg den Tamp,
 han fyldte magelig for 3 Personer;
 saa var det paa det sidste, jeg tog vel paa det Lag
 3 eller 4 Stykker — og tilbage
 var kun et lille Haab, kun et rigtig Hovedslag,
 og dette skulde nu den Tyffe tage,
 men tænk, saa ryger Ruglen hen i mit ene Aar;
 jeg skreg, jeg kunde ikke holde Bøtte,
 Lars Post og Anders Rudst her som mine Vidner staaer,
 for de har begge seet, hvordan jeg blødte.
 Nej, min gode Hans, sagde Jens, kom ej med slikt,
 endnu har Du vist ikke Overtaget;
 hvis ikke at det hele er Opspind eller Digt,
 saa sig os bare kære, hvor stod Slaget?
 — Det stod hos Anders Onkel, jeg husker det saa grant,
 vi førte netop ud til ham i Kane,
 at Ruglen ramte Laaret, er Janden ta'e mig sandt,
 det skete nemlig paa hans Reglebane.
 Den Tyffe, som jo skulde ha'e endt den hele Pot,
 han slog til Hverdagsbrug en prober Næve,
 men dengang han mig ramte, var det ej rigtig godt,
 thi da røg Ruglen af, og han slog skæve.

Saa dunked' man med Glas og med Stoffene i Bord,
 og lo, som man omtrent var splittergale,

og Hans han sagde: her hjælper ingen kære Mo'er,
 Jens maa og skal sin Dmgang nu betale.
 Da smiled' Jens og udbroød, vil I ha'e mig til Grin,
 Lad gaa, jeg gaar dog ikke bag ad Dansen,
 om ogsaa jeg skal gi'e en 3—4 Flasker Vin!
 Du er og bliver dog Dig selv, Hans Hansen!
 Jeg kender nok det Ordsprog og veed, at det er sandt,
 man sammen med de Ulve jo maa tude,
 som man til dagligdags sig befinder midt iblandt.
 Man drak og saa var den Historie ude.

Mangel paa Selvtillid.

Søndagsjægeren (der til sin store Forbauselse tilfældig træffer
 en Sneppe): „Hvad, her skulde da vel aldrig være nogen bagved, der
 ogsaa skyder!“

Tyrefægtning i Barcelona.

Af Emil Dypfer.

Med Illustrationer af Axel Thieffs.

loffen er fire.

En tæt
Strøm af
Mennesker
bevæge sig
ned ad »la
Ramblas«

skyggesfulde
Allé, Spor-
vognene, der
trækkes af de
hjeldeflin-
gende Mul-
dyr, ere be-

satte til sidste Plads baade ovenpaa og nedenunder, og de ullykkelige magre Droskeheste maa holde for. Hele dette Mylr har et Maal og bevæger sig en Vej: nedenom Havnen til Plaza de Toros.

Der skal være stor Tyrefægtning i Dag i Anledning af, at det er den hellige Sancti Peders Dag. De berømte Toreadorer Lagartijo og Guerrita med et udsøgt Selskab ville optræde og kæmpe med sex Tyre. De fire af disse sidste ere fra Donna Maria Josefa Fernandez's Ganaderi i Andalu-

sien, de tvende andre ere opdrættede paa Grev de Espor's Gods.

Fra la Ramplas talrige Kiosker, alle prydede med kolorerede Billeder, gjengivende Scener af Tyrefægternes Liv og Levned, sælges de forskjellige Toreador-Aviser: El Toreo, et Ugeskrift, der udgaar i Madrid, La Lidia, et Organ, som i hvert Numer møder med et farverigt Billede o. fl.

Udenfor Plaza de Toros, hvor Mængden bevæger sig tæt som en Silbesværm, opfyldes Luften af Raaben og Skrigen. Det er Forhandlerne, som larme. Man sælger Bister, Ol, Limonade, Billeder af Lagartijo og Marzantini samt andre Kapaciteter med de mest smigrende Vers nedenunder, røde Snapse, Dranger, Aprikoser, og alstens anden Frugt.

„Sol eller Skygge?“ spørger Manden inde bag det lille Billethul.

„Skygge“.

„Fem Pesetas“, og man faar en lille gul Billet, der strax rives i to Stykker, idet man passerer den smalle Hønsfesti der fører indenfor.

*

*

*

Selve Arenanen, Pladsen, hvor de højt tvivlsomme Bedrifter foregaa, er cirkelrund og vel omtrent saa stor som Plænen paa Kongens Nytorv. Den er belagt med Grus, rede til at modtage Blodstrømmene.

Udenom Arenaen strækker sig Barrieren, saa høj som til et Mennekses Skulder. Den er malet rød, for at Blodet ikke saa let skal kjendes. Derefter kommer den smalle Gang, Tilflugtsstedet for de forfulgte Tyrefægttere, hvornæst Tilfluerpladserne begynde. De tvende første Rækker ere nummerede, Resten bestaar af Stentrin, paa hvilke Folket sidder trinvis opad indtil de to Gallerier, dannede i den, det moderne Amfitheater, omgivende Mur.

I Skyggen sidde de, der have havt Lejlighed til at ofre 5 Pesetas, i Solen (Plazaens halve Side) de, der give det

halve. Medens Skyggesidens Publikum er holdt i mørke Dragter, er der et spraglet og broget Farve-Virvar paa den anden Side: Soldater i røde og blaa Farver, Bønder med den ildrøde kataloniske Hue, unge, spanske Piger, skinnende som Kolibrier, Arbejdere i himmelblaa Bluser eller i sort Fløjlsdragt, Zigøjnere og Gadesangere, alt blandet imellem hianden, uafbrudt larmende og i feberagtig Bevægelse med Bister og Billeder.

*

*

*

Klokseslettet nærmer sig, Præcis Kl. 5 skal det begynde. Hvor de pibe og raabe.

Præcis paa Slaget aabnes Gitterportene. Musikken stemmer i.

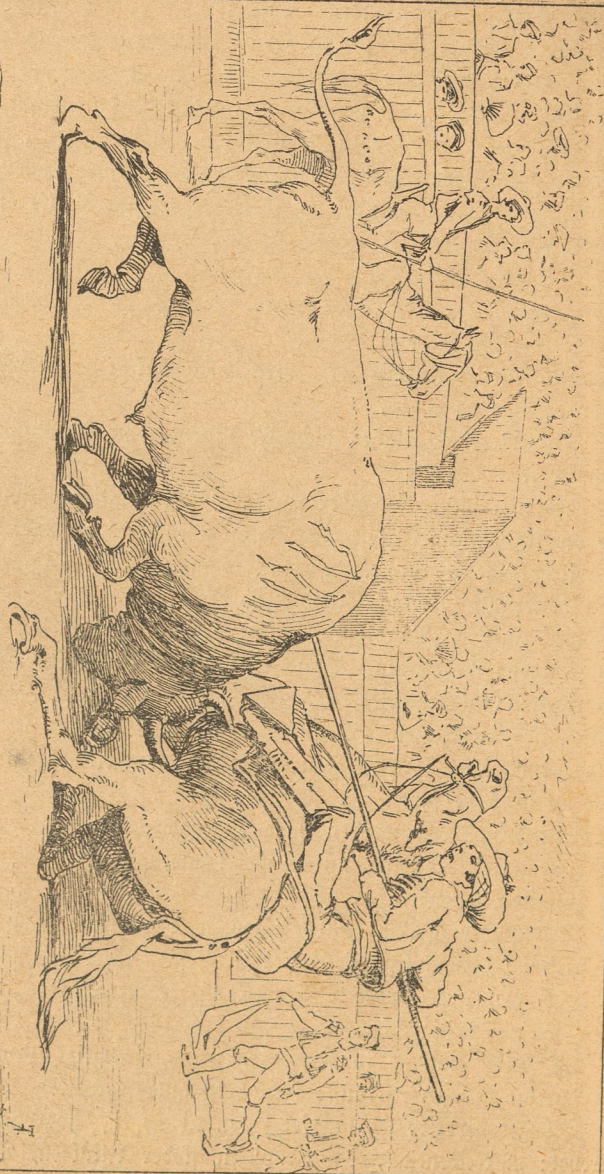
Forrest ride to Herolder paa et Par prægtige Skimler. De ere klædt i sort Fløjl, og paa Hovedet bære de Barretter med straalende Fjerbuske. Dernæst kommer gaaende Lagartijo. Han bærer sin lyseblaa Silkekappe, hængt løst over venstre Skulder, med en Værdighed, som var han en Kejser, der skulde aabne Rigsdagen. Hans røde Dragt er oversaaet med de rigeste Guldbroderier. Fra hans sorte Haar hænger Pissen ned ad Raffen. Der er noget bøddelagtigt ved de romerske mejslede Træk. Han ser ud til at være en Mand paa op imod de fyrrer.

Næst ham kommer den unge Toreador Guerrita, der er en opadgaaende Stjerne, nu lysende i anden Rang. Han er en fuldendt Skønhed.

Rapeadoer og Banderilloer følge, alle straalende i Guldbroderi, og derpaa sex Piccadorer til Hest. Deres Ben ere beklædt med gule Læder-Gamacher, og Fødderne træde i et Par svære Træstighøjler.

Endelig kommer to svære Trespand, prægtigt prydede og oversaaede med Fjerbuske i røde og gule Farver.

Doget bevæger sig langsomt hen til Logen, hvorpaa er skrevet: „Precidencia“, og i hvilken sidder Alkalden, Byen

Barcelonas første Mand, omgivet af en større Stab Politifunktionærer.

Heroldderne og Toreadorerne hilse op til Alkalden; han kaster en Nøgle ned paa Arenaen, og Signalet er givet.

Trespandene og Heroldderne forsvinde, og tilbage er kun de kampfærdige Tyrefægttere.

*

*

*

En skingrende Fanfare lyder.

Borten aabnes til Torilen: Stalden, hvor Tyren holdes indespærret.

Som skudt ud af en Kanon farer Tyren ind paa Arenaen, men standser øjeblikkelig og ser sig om. Det er en statelig rød Tyr med en vældig Hals.

Den betænker sig et Øjeblik, men styrter saa strax hen imod den nærmeste Picador, hvis Hest i det afgjørende Øjeblik gjør en Bending. Med rasende Boldsomhed borer Tyren sine Horn ind i Bugen paa Hesten, der med sin Rytter styrter sprællende til Jorden.

Tyren farer videre. En stakkels, hvid Krille er Gjenstand for dens næste Angreb. Picadorens Landse formaar ikke at holde den borte, og dens ene Horn jages dybt ind i Hestens Bringe.

Rapeadorerne aflede Tyrens Opmærksomhed med deres røde Kapper. Den farer imod sine Fjender, der ved et behændigt Spring glide til Side, saa at Tyrens Horn stange i Luften. Det tager sig nærmest ud som en Slags vovelig Tagfat, hvor Indsatsen for den, der bliver fanget, er selve Livet.

Imidlertid ere de tvende Heste atter komne paa Benene, den første med sine egne Indvolde slaskende om Bagbenene, den hvide Kril med et rødt farvet Forben. De blive drevne frem med Piskeslag af Arenaens faste Rakkerknægte, en halv Snæs hyæneagtige Fremtoninger i rødt Liberi. Tyren angriber atter Picadorerne med deres Heste, og den først angrebne bliver, efter at Tyrens Horn, saa det er en Ynk at

se, have rodet rundt i dens Indre, kastet til Jorden i sine sidste Krampetrækninger.

Atter lyder en Janfare.

Picadorerne ride ud fra Arenaen, og Banderilloerne tage fat. Baabnet, Banderilloen, er en Jernkrog, der borer sig dybere ind i Rjødets, jo mere Tyren anstrenger sig for at blive den kvit. Frem træder en ung Mand, klædt i lyseblaat Silke. Det er den bekendte Banderillo Molina. Han stiller sig op, omgivet af Rapedorernes Skare, der svinger de gløvede Silkekapper, foran Tyren, ned ad hvis Hals Blodet fra Picadorernes Landsestød driver. Tyren farer i fuld Fart imod Molina; han bøjer sig over dens Horn, stifter Banderilloerne i dens tykke Hals og er som et Lyn sprungen til Side. Tyren snøster og springer lige luft i Luften. Den faar endnu paa samme Maade stuffet tre Par Banderilloer i Rjødets. Forpint og plaget til det yderste giver den et Sæt fra og springer hovedfuld over Barrieren. Tyrefægterne, der befinde sig herinde bagved, tage skyndsomt Harens Gevær og sætte ind paa Arenaen.

Latter, Piben og Tusinder af Raab ledsage Tyren paa dens Vej ind til Arenaen, hvorpaa den i en Fart løffes ind igjen.

Den farer vildt omkring, loffet af de røde Rapper.

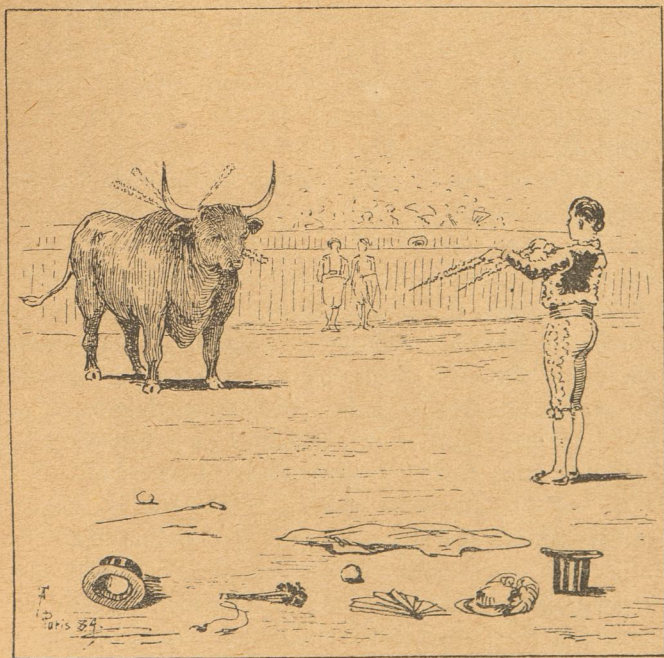
Den tredie Janfare skinger.

Lagartijo, Matadoren, der skal give Dyret Naadestødet, kommer langsomt, vidende sig Situationens Herre, gaaende over Arenaens Grus. I den ene Haand bærer han et rødt Klæde, i den anden en Kaarde. Han stiller sig op et eller to Skridt fra Tyrens Horn og turrer den ved at vifte Klædet om dens Snude. Man ser strax, at han er en Mester i sit Fag. Han bevæger sig næsten ikke af Pletten under alle de Stormløb, Tyren gjør paa hans guldglimrende Person. Som Ratten leger med Musen, fordriver han nogle Djebliske med at muntre det rasende Dyr.

I sit Raseri styrter det henimod den døde Hest og borer

sine Horn i dens lemlæstede Kadaver. De røde Kapper flagre om det, og dets Raseri er paa sit Højdepunkt.

I dette Øjeblik stiller Lagartijo, medens Dødsstilhed hersker blandt Plazaens 12,000 Mennesker, sig op foran Tyren. Nu gjælder det Liv eller Død. Med sænket Hoved og fraadende Mule styrter den løs paa sin Fjende. Med en lamslaaende Sikkerhed er Kaarden med Lynets Fart an-

bragt lige til Hæftet i Tyrens Hals. Det mægtige Dyr staar nogle Øjeblikke oprejst paa Arenaen. Sdm en fuld Mand vakler det henimod Barrieren. Det rejser sig igjen og ser med stive Djne hen for sig.

Saa træder Pintadoren ned fra Barrieren og støder en Slagterkniv i Nakken paa Kolossen og det forpinte Dyr har udraset.

De to Trespand kjøre ind paa Arenaen, og i flyvende Fart gaar det ud ad Porten med Kadaverne under dundrende Dansemusik fra Orkestret.

*

*

*

Tyren Nr. 2 er en sort Kæmpetyr, der modtages med enstemmige Bravoer og Klappen. Den dræber tre Heste, den hvide Krik fra første Omgang faar pludselig Blodstyrning. Blodet vælter som fra et Springvand ud igjennem dens Bringe, medens Rytteren skyndsomt fortrækker fra Sadelen, og den synker sammen paa det Sted, hvor den staar. Gueritta har ikke Held med sig, da han skal bore Kaarden i Tyrens Hals. Han bliver udpeben.

Den tredie Tyr er fredelig anlagt. Den viger bort fra sine Plageaander og springer to Gange under Publikums Hujen og Piben over Barrieren. Den vil ikke angribe Hestene, men de rasende Folk paa Solsiden raabe „Caballos, Caballos!“ Der skal dræbes Heste. Da dens Tid er kommen, og Matadoren har stukket sit Spyd i dens Nakke, segner den. Men hver Gang Matadoren kommer for at give den det befriende Stød i Nakken med Slagterkniven, rejser den sig vakkende. Det er en ren Tortur at se derpaa.

Fjerde Tyr er livligere end nogen af de andre. Den flyver som en Stormvind rundt paa Arenaen og anretter skrækkelig Odelæggelse blandt Hestene. To af dem slæbe sig omkring med de dampende Indvolde hængende ud af Bugen, medens to andre have faaet Bringen sprættet op, saa at Blodet som en mørkerød Kilde sprøjter ned i Gruset. Gueritta viser her sin Behændighed som Rapedor. Der er noget frækt i den Maade, hvorpaa han udfordrer Skjæbnen. Han slagrer omkring Dyrets Hoved med sin Kappe, bliver pludselig staaende og slaar det vilde Bæst for Panden. Blot en Tomme, kun et eneste lille Fejltrin, og han er dødsens. Hans Bedrifter blive yderst entusiastisk modtagne. Hele Folket rejser sig op, svinger med Hattene og hvide Tørklæder; man kaster Cigarer og Vinflasker ned til den dristige Tore-

ador, og talrige Hatte flyver ned fra Tilskuerspladserne paa Arenaen, for atter strax at blive sendte op til deres Gjermænd. Der er et uhyre Røre blandt Mængden.

Den femte Tyr dræber tre Heste. Den modtager et saa vældigt Stød af en Picador, at Landsen bliver fiddende i Saaret, og Dyret løber rundt med den 4 Alen lange Stage svajende i Luften. En Harlekin-Hingst har i en tidligere Kamp faaet rebet Bugen op, men er bleven lappet sammen udenfor Arenaen. Den faar nu atter her slænget Bugen, blot paa den anden Side, og det vækker Latter og Klapsalver, da Tyren har begravet sine Horn saa dybt i dens Rjød, at begge Dyr og Picadoren flaa en Kuldbytte hen over Arenaen. Hesten kan ikke rejse sig mere, uagtet Rafferknægtene med Piskeslag søge at faa den paa Benene. Den ligger tungt stønnende og vender Hovedet om imod sin frygtelige Fjende, der endnu en Gang i Forbifarten massakrerer den.

Sjette og sidste Tyr gennemgaar den samme Skjærsild, som sine Forgjængere. Det saa stærkt ud, som om den skulde spidde en Banderillo mod Barrieren, men han slap med sønderflænget Dragt. Alle de lemlæstede Heste, der vare lappede sammen, førtes nu i Marken. Det saa affhyeligt ud, naar et Dyr fik sprættet Bugen op, og der da vælte Hø Hakkelse ud. Man stopper disse Ingredientser ind i de saarede Heste.

Rampen er til Ende. Publikum styrter ned paa Arenaen for at tage Tyren nærmere i Betragtning. Den er ikke død endnu, men ikke desto mindre er en spansk Yngling lumpen nok til at sætte sin Støblehæl af al Kraft i dens Dje. Man sparkes til den fra alle Kanter.

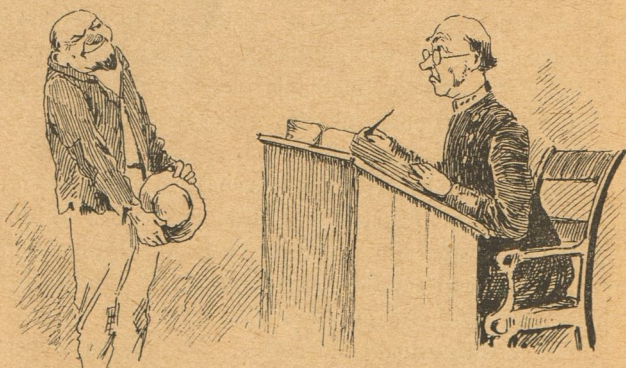
Udenfor Cirkus ligger Kadaverne af Hestene og Tyrene. De føres paa Bogne ned i den anden Del af Byen for at flaaes og blive solgte. Tyrenes Rjød sælges til halv Pris. Mange have Fordom imod at spise det, men Folk, der have smagt det, rose det.

Selve Tyrefægtningerne ere spændende og pragtfulde, men i høj Grad skjændige Skuespil. Naar man ikke med egne Øjne har overbæret et saadant, vægrer man sig ved at tro paa et saa oprørende Dyrplageri, der er en Skamplet paa vor Tid. Imidlertid synes det ikke at nytte det mindste at skrive noget derimod, (hvad der jo er blevet i flere hundrede Aar).

Der er næppe Tvivl om, at saalænge Spaniere overhovedet eksisterer, saalænge vil desværre ogsaa disse modbydelige Tyrefægtninger florere.

En gyldig Grund.

Birkedommeren: „Er der ellers nogen Grund, De kan tænke Dem til en Formildelse af Deres Dom?“

Den Anklagede: „Jov, Hr. Birkedommer, idav æ det — min Fødselsdag!“

Hesteprangeren.

Af P. Engell.

Ude af den høje Bakke, omgivet af smukke, ranke Bopler, laa gamle Kristen Jensens Gaard. „Dælen flø mig,” kaldtes han overalt i Byen, for det var nemlig en Ed, han altid brugte, men forøvrigt var han en svært estimeret Mand. Sognesfoged havde han været i sin Tid, men da han var temmelig selvstændig anlagt, kunde han ikke spændes med Herredsfogden, og saa tog han sin Afsked, uden at blive benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Det var en glohed Midsummersdag. Solen bagede Ryggen paa Bogterdrengen, som laa ude i den ny Kløver og snuede, og lod Faarene muntre sig i Havren; den fik Hunden, som var krøbet helt ind i sin Tønde til at gispe, og den sendte sine Straaler lige ind i Djnene paa Kristen, som havde lagt sig til Middagshvile paa Slagbænken.

„Der bliver nok ikke megen Søvn af idag,” mumlede han, og rejste sig, „det er dog ogsaa en gevaltig Hede;” — saa tog han sin Hue paa og gik over i Stalden for at se hvordan Fedekalven døjede det i den Varme, men næppe var han kommen indenfor Stalddøren, før han standsede i sin Gang. „Dælen flø mig,” hviskede han, „hvad er det for Narrestreger?” Forsigtig listede han saa videre, jo ganske rigtig, det var Maren Kirstine og Pær, som stod der i Baasen og gantedes. Han kunde neppe tro sine egne Djne. — Hans Sønnedatter, Arvingen til alle hans Herligheder, Penge, Heste, Køer, Faar, og Svin og hans dejlige Ejendomsgaard, hun som engang vilde blive Ejer af mindst de to Hundrede

Lusind, hun stod der og lod sig kysse lige midt paa Munden af saadan en Fattighushvalp.

For hvad var Pær andet, skjøndt den Gamle maatte indrømme, at han var baade en dygtig og en køn Karl.

„Dælen flø mig!“ sagde han atter og rynkede Panden, — „jeg kunde have Lyst til at — det er dog det Værste, der er „altereret“ mig endnu. — Lad os høre, hvad de siger.“

Men de Unge sagde ikke meget, de bare kyskede hinanden, og saa hvissede de saa sagte, at Kresten ikke kunde høre et Kvæk.

Saa paa engang sagde Maren Kirstine: „Saa Pær, nu maa jeg gaa, for om lidt vaagner Bedstefader, og saa ved Du der vanker, hvis Raffen ikke er paa Bordet.“

„Na han er da ikke saa slem, den Gamle,“ mente Pær, „mig er han altid rigtig flink imod, — men jeg tror nok, at jeg vilde saa Sneglesart, hvis jeg kom og sagde ham, at vi To holder af hinanden,“

„Dælen flø mig,“ sukede Kristen, „er det kommen saa vidt!“

„Ja det har Du Ret i, Pær, han vilde ordentlig buldre op,“ sagde Pigebarneret, — „han sagde forleden Dag, at han ikke vilde have, at jeg maatte gifte mig med En, som havde mindre end jeg selv engang vilde saa, for det skyldte jeg baade ham og min Fader i sin Grav.“

„Ja, og hvad han siger, det holder han.“

„Det har Du Ret i, Pær,“ sagde den Gamle og traadte frem af sit Skjul. — „Dælen flø mig! — Hvor kan det falde dit Utusf ind at sætte Pigen Fluer i Hovedet. Du tager væk til November; og Du din vanartede Skifting gaar ind og passer dit Røffen — Fa'eneme! — og hvis I vover blot saameget, som at glo til hverandre, skal jeg vide at konfirmere Jer. Nu ved I min Mening.“

„Farfa'er!“ stammede Pigen, men den Gamle tog hende ved Haanden og drev hende afsted, og Pær sjuskede af, fløb som en vaad Hund.

Gamle Kristen talte ikke et Ord om Historien. Han var tavst og mut mod Maren Kirstine, og talte ikke videre til Pær, undtagen de daglige Ordre. Han vilde helst slaa en Streg over det Hele.

*

*

*

Ad Bejen ned over Bassen rullede en let Gig, forspændt med en brillant rød Traver. Rudsken var en temmelig forpulent Person med et fyldigt Kindsfjæg og en tvivlsom rødblaa Ansigtssfarve. Magelig henslængt laa han tilbage i Sædet, Cigaren havde han anbragt i den højre Mundfrog, Bidsken faldt jævnlgt over Hestens Ryg, uagtet Dyret fløj hen ad Bejen, og smaa opmuntrende Fløjt animerede den til hyderligere Anstrængelser. Med et flot Knald kjørte han ind i gamle Kristens Gaard og holdt foran Stuedøren.

Manden selv kom strax ud for at se, hvad det var for et fint Besøg.

„Mai forlov aa spør'e, er det Hr. Jensen?“ begyndte den Fremmede paa udpræget Kjøbenhavnermaal.

„Nej, mit Navn er Kristen Jensen,“ svarede Gaardmanden.

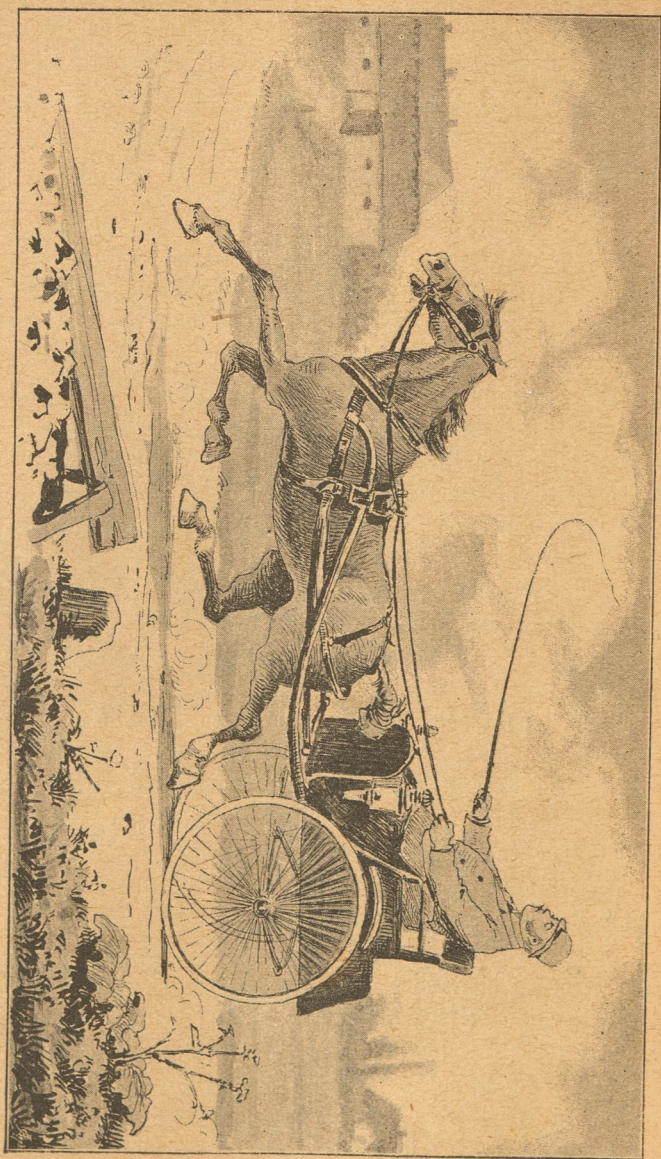
„Naa, haa! haa! ja vel, forstaar sig, De hører til de gammeldags, solide, Gu'bevares, det er jo osse fornemligen dem, at vi er mest profitable til at handle med. Næ, sér De mit Navn er Anton Vilhelmsen, — jeg er svært kapabel til at slaa en lille Forretning af med Dem. Forøvrigt bringer jeg Hilsen og Tak for sidst fra Ditlevsen og Schøne-mann inde i Kjøbenhavn.“

„Kjender De dem?“

„Om jeg gjør, mine allerbedste Venner, vi omgaas hver Dag. Dejligt Folk og kontante, ja det er man jo nødt til at være i vores Geschæft.“

„Nej, ser man det, saa De kjender dem, ja kom saa ind og saa en Bid Brød og en Dram.“

„Gu'bevares — siger aldrig nej, — man er jo lidt

flov i de indre Exterminationer — hva' behager, naar man har kjört korrekte fra Hovedstaden og herud."

"Dælen flø mig, er man saa, det begriber jeg saa magelig."

Saa blev Hesten sat i Stald, og den flotte Herre og den gamle Bonde bænkede sig foran det store Bord, ved hvilket Maren Kirstine gjorde Honnør.

"Nej sér De, min kjære Kristen Jensen," vedblev Hr. Vilhelmsen, "man behøvede jo ikke at sla'e ind paa den Hesteforretning, naar man, som jeg, har en dejlig Gaard i Balby og saadan ungefæhr en Tredsindstyve Tusind i Kontanter. Sér De, — dette er nu den lille Tegnebog til Smaahandel, — men denne her, — hva'ba'? — Det er den til de store."

Den lille Bog luffede han op og bladede skødesløst i en halv Snes Tifronesedler, men den store, som syntes at bugne af Penge, puttede han hurtig i Sidelommen igjen uden at aabne den mer end et Øjeblik for at Kristens gridske Øje kunde skimte Masser af rare Seddelpenge.

"Dælen flø mig," sagde han og skuttede sig, "det var dog en grov Hob Skillinger, De gaar saadan med paa Dem."

"Man er nødt til det, min gode Kristen. Jeg er en kontant Mand. Naar jeg siger: det er Kalliken værd, saa er Brifkerne paa Bordet, uden Genance, lige som en Mis. Mane mig er de saa. Jeg hader Bedrageri og Skurkestreger, nej, ærlig min Fa'er, det er en Hestehandlers første Negler, ellers holder man inte."

"Naturlig," sagde Kristen, og fløede sig i Hovedet; han tænkte paa, da han havde praffet den tydske Pranger Krybbideren paa, uden at det saadan direkte var bleven opdaget.

Og der blev spist og druffet, og Kristen blev mere og mere indtaget i sin Gjæst, som for hver Dram blev yderligere velhavende. — — Ja den Gamle rev sig saamænd. for saadan hen ved Nitiden, rejste han sig højtidelig, lidt dingelborn i Benene af Snapsene, befalede Maren Kirstine

at bringe varmt Vand, og hentede saa fra Hængeskabet en Flaske Extrakt af Ollendorffs i Holbæk.

„Dejlig Drik!“ sagde Vilhelmsen og smækkede med Tungen. „løber ned som sød Mælk, smelter i Munden ligesom Salep. — Hør, Kristen Jensen, i al Erhødighed, det er ingen Fornærmelse — er den unge Pige Deres Datter?“

„Datter! nej, nej, det er jeg s'gu for gammel til, men det er min Sønne-datter. Faderen og Moderen døde begge To, da hun var lille.“

„Of ja — Herregud — vi skal jo allesammen i den Portemonnir. — Dejlig Pige! — Gulde Blomst paa Livets Vej — Se paa mig, Forglemmigej, — jo man kan jo ogsaa digte, skjønt jeg ikke gi'r to Ore for den Sort Narrestreger. Hvad Kristen, det Keelle, Stingelingerne, det er det, der raa'er?“

„Dælen fløe mig,“ grinte den Gamle, det er det, der ligegodt er det rigtige!“

„Se jai er nu ugift endnu,“ smidskede Prangeren, „men da jai saa' den dejlige Tøs, fik jai ligegodt et Sting her i den venstre Side af Mellemstykket, — hvad om hun og jai slog vore Bjalter sammen?“

„Faeneme,“ sagde Kristen, og skævede til Prangerens venstre Lomme, hvor Tegnebogen laa, „vi kan jo forhandle om det!“

„Penge her, — mange rare Kroner, — og De har mange Penge. — for la' nu vær' at putte mai den ud, at De er fattig — vi To passer sammen, som to ægte Frederiksborgere. Og hende vil jai kurerer, for hun har ingen skjulte Fejler. Hu! hu! hvad min gamle Ven? Ja jeg gaar altid lige paa, det er min Bane i enhver Handel.“

„Hør,“ hikkede Kristen, hvem Punschen havde gjort lidt brøblevorn, „det er mærkeligt, men lige fra Førstningen af forekommer det mig, at jeg kjendte Dem, men jeg ved alligevel ikke hvor det er, jeg har set dem før.“

„Mai!“ lo Prangeren højt, „jai har mane mai aldrig vaaren paa denne Egn før, nej min go'e Kristen, der tager

De fejl." Men han var alligevel bleven ganske kleg og Latteren lød slet ikke naturlig. „Næ, det maa være Indbildning, for jeg har aldrig set noget til Dem før, at jeg ved af!"

„Naturlig! Na nu ved jeg, hvem det er, at De ligner saadan en Kjende, det er ligegodt en Skarnsknægt, som jeg havde faaet fra Flakkebjerg, der var han bleven forbedret, ja han var Dælen fløe mig bleven forbedret, for han havde ikke været her i otte Dage, førend han rendte væk herfra med en Tidalerseddél og min sølvbeslagne Bibe. Han var fra Kjøbenhavn og jeg vilde ingen Uejlighed have for den Sags Skyld, saa jeg meldte ham ikke."

„Kjont gjort af Dem, skjont ikke korrekt, slet ikke korrekt — saadan Skarnstreger bør man inte la' sig gaa paa a'! Nej Uerlighed er og bliver det ræsonnableste. Men la' os nu inte tænke paa den Fyr mere. Forduftet er — Forduftet. Hvis De vil huse mig i Nat, skal De have Tak, for jeg er lidt mør i Undersaatterne, saa kan vi imorgen tidlig konservere om de dejlige, det vil sige rigtig nette Hingstplage, jeg har hørt, at De har, og — saa faar jeg jo gjøre saadan lidt Krissemisseri til Pigebarnet, det er jo noget som Tøsene absolut forlanger, naar man skal gjøre fine Hoser grønne hos dem, det husker jo nok Kristen Jensen fra Deres Ungdom, da var De bestemt en stor Rad — hva' behager? — Jo—o!"

Ja Kristen kunde da ikke nægte det. Han havde været betydelig med, men det var nu over halvtredstindstyve Aar siden.

Saa dinglede den Gamle i Seng; de mange Snapse, den søde Punsch og al den uvante Pasfiar havde aldeles overvældet ham. Han sov strax ind. Anderledes gif det med Gæsten.

Da han kom op i Storstuen, hvor der var redt Seng til ham, gif han hen til Vinduet og saa spejdende ud i den lyse Sommernat. Alt var roligt og stille. Kun en Hund gjøede langt, langt borte og Træerne hvifkede sagte deres

Smaaahemmeligheder til hverandre. Blomsterne havde luffet Djnene til, kun Natviolerne udsendte berusende Duft, de frydede sig aabenbart over den dejlige kjølige Nat, hele Dagen var de blevene brændte af den luende Sol. Det synes imidlertid ikke, at al denne vidunderlige Herlighed gjorde noget Indtryk paa Hestehandleren.

„Hvor Djæblen bliver han af?“ mumlede han, „det skulde dog være paa Tide, at vi begyndte“. Han tog Lyset, førte det et Par Gange frem og tilbage ved Vinduet og slukkede det saa. Et Øjeblik efter bankede det sagte paa Ruden.

„Er det Dig, Nikolai?“ hviskede Prangeren og rejste sig fra Sengen, paa hvilken han havde kastet sig.

„Javel,“ løb det ude fra Haven, „luk bare op, Du kan vel nok tænke at det er mig.“

„Alt i Orden, Du gamle Fyr. Bonden sover som en Stud. Jeg blev s'gu bange et Øjeblik, det lod næsten til at Raden kjendte mig igjen fra sidst, men jeg fik ham snart fra den Omelet soufflé, han sagde, at jeg lignede en Skarnsknægt, han engang havde høvt, han skulde have høvt Anelse om, at det virkelig er hans gamle Dreng, som han har lagt til Ro i sin Himmelseng, i Stedet for at putte ham i Hundehullet, for at sove paa Svinesjser. Hva', den er godt gjort Du?“

„Du er Satans til Karl, brummede den Anden, „men skal vi ikke snart til Arbejdet?“

„Om lidt, naar jeg er vis paa, at de Alle sover haardt. Jeg har Planen divideret herinde i Baldnødden. Kloffen er ni, om et Kvarter har vi Brækkerne. Saa ude paa Marken, hugger vi et Par af Naboens Heste, vi har kun en tre Fjerdingsvej til Korsør, den naar vi snart, saa bare ombord i Kielerdamperen, og vi er i Hamborg Kl. halv ti. Pas og Billetter har jeg i Orden til Udvandrerdamperen, der letter Kl. 10, og inden den Gamle har faaet gnuttet sig Søvn af Djnene efter Ræseren i Aften, er vi forduftet ud ad det fri Amerika til. Hva' er den ikke godt regnet ud?“

„Brillejant! Storartet — Sikken et Steni Du har.“

„Sjeni hedder det, Nikkelai, at Du dog ikke kan lære at sprække ordentlig Dansk. Men jeg tror forresten nok, at den er godt anlagt, saadan temmelig frit efter det Franske, som det hedder i Theaterstykkerne.“

„Brillejant! Men om de nu skulde dage den op for tidligt og saa rende til Byen og saa meldt det, saa — Du véd jo nok, at der er noget, der hedder Telegraf.“

„Bums Kasselovn! Tror Du, at jeg er fra igaar? Nej, før jeg gif, sagde jeg, at de skulde inte kalde paa mig før Kloffen 10, og desuden tæller den Gamle aldrig sine Skillingen om Dagen. Jeg véd fra gammel Tid af, hvor de ligger, lige paa Bunden af den store Dragtiste. Han hører til den gammeldags Race, som endnu har dem i Strømpestykker og fedtede Brevtaster. Men Død og Pine, Kloffen er allerede over halv ti, og Kielerdamperen gaar Kl. 11. Vi maa rappe os. Gåp ind af Binduet, Nikolai, smid Støvlerne, og saa paa'en du gamle Fyr.“

„Men den Røde og Gigen?“

„Den kan de beholde som Pant for Lammekjødet. Du kan evig stole paa, at Vognmanden paa Nørregade, som jeg lejede hele Butiken af, nok skal hitte den igjen.“

Saa begav de to Slynkler sig ud for at sætte deres smukke Foretagende i Værk.

*

*

*

Ude paa Bejen gif Pær og Maren Kirstine Haand i Haand. De benyttede sig af den Gamles Spvn til at saa den sidste fortrolige Samtale med hinanden, for de vidste godt, at i Fremtiden vilde den Gamles vagtsomme Øje følge dem, hvor de gif og stod, og mærkede han det allerringeste, var han Mand for at jage Karlen paa Porten øjeblikkelig, og hvad skulde det saa blive til? De talte just ikke meget sammen, men den rette Kjærlighed behøver ikke mange Ord for at blive forstaaet, og de To holdt saa meget af hinanden, som to almindelige Menneskebørn formaar. Landboerne har

en vis Sky for at bratte op med store Ord om deres Hjertes Følelser, men derfor er deres Tankeliv vistnok baade fyldigere og mere indholdsrigt end de fleste blaserede Kjøbenhavnere aner og tror. Maaske den Maade, den finder sit Udtryk paa, ikke vil finde Maade i en kjøbenhavnsk Balsal, men derfor kan den være fuldt saa ægte. Den Snak, adskillige af vore Forfattere kommer med, at vore Bønder kun elsker deres Kvæg og deres Jord, viser tilfulde, at disse Mennesker ikke kender det Mindste til, hvad de skriver om, thi er der nogen Stand, som i det sidste halve Aarhundrede er fulgt med Tidens Ideer, som har vist Interesse for Politik og Frihedens Krav, og som har hængt paa for at faa sin Tørst efter Kundskab slukket, saa er det netop den danske Bonde.

Det nyflaaede Hø duftede, Rugen havde sat Bipper, hver Gang der kom et sagte Bindpust, gik der som et vemodigt Suk gennem den hølgende Sæd. Dampen steg op fra Engen og formede sig i sære hvide Skikkelse, smaa, bitte Lammestykker listede sigte hen over Himmelbuen, de formaaede neppe at forringe Maanens dejlige Lys, klar og skinnende som Sølv stod den deroppe og smilede ned til de to bedrøvede Stakler, som om den vilde sige: „Trøst Jer, I To, hvormange ullykkelige Elskende har jeg ikke set i mine Dage, og hvor tidt har jeg ikke set deres Glende i et Øjeblik vende sig til Lykke.“

Men de forstod ikke dens Sprog, de vandrede kun tavse frem og tilbage, opfyldt af deres Sorg.

„Ja, saa er det vel bedst, at vi gaar ind,“ sagde Per, „for vi kunde rejssere, at den Gamle vaagner, og saa jager han mig væk strax.“

„Ja det er det vel, Per,“ mente Pigen. — „Det var det, jeg vilde sige Dig, — ham Hestehandleren, der kom i Eftermiddag, han har vist friet til mig hos Farfa'er.“

„Hvad har han?“

„Jo, jeg hørte dem saadan snakke om det, medens jeg gik og satte det kogte Vand ind. Og Farfa'er var helt væk

efter ham, for det var dog en farlig Mængde Sedler, han havde i Tegnebøgerne."

"Ja, hvem der havde saa mange Penge som han, saa var der ikke noget i Bejen for os To."

"Nej, saa kunde Du jo kjøbe en Ejendomsgaard."

"Ja, og en smuk Besætning."

"Dg endda have Penge paa Rente."

"Saa sagde den gamle Kristen s'gu ikke nej til saadan en Frier. Men det er jo aldrig at tænke paa at saa, jeg er fattig og jeg bliver fattig, for Vorherre gjør ingen Mirakler mer i vore Dage."

"Nej, det var ikke saa vel. — Naa saa Godnat, Pær, — og saa — er det vel sidste Gang at —" Pigebarnet kunde ikke tvinge sin Sorg mere, men brast i en voldsom hulkende Graad.

Pær greb hendes Haand; han sagde intet, men uagtet hans tilkæmpede Fatning, rullede dog et Par Taarer ned ad hans Kind.

Bludselig foer Pigen op, lyttede og sagde: "Pær, det er Bedstefader der raaber om Hjælp! Hør!"

Dg gjennem den stille Nat hørte man nu tydelig et Par svage Raab om Naade.

Som et Lyn sprang Pær over Gjærdet ind i Haven, rev en Stave op af Jorden og svang sig ind gjennem det aabentstaaende Vindue i Storstuen.

*

*

*

De to Tyve syntes at skulle have Held med deres Forehavende. Lydløst sneg de sig igjennem Stuerne og havnede snart i Værelset ved Siden af Sovestammeret. Der stod altsaa Dragkisten, som indeholdt den attraaede Skat. Forsigtig prøvede de Nøglerne i Laasen; saavel denne som hine var vel indsmurte i Olie.

Kristen snorkede lydelig derinde.

„For Djævelen er der ingen af dem der passer?“ hviskede Hestepangeren.

„Det synes ikke, at der er nogen af dem, jeg kan faa drejet om, de er for store,“ svarede Nikolai.

„Na Du er et Fæ, lad mig prøve.“

„Ja vær's artig, Du kan maaske bedre end jeg — vær's go. — Hys, den Gamle rører sig derinde.“

„Na, det er Jngenting, han vender sig bare. Kom med Knippet.“

Nikolai vilde give ham det, men det gled ud af Haanden paa ham, og faldt paa Gulvet med et stærkt Rabalder.

„Skurk!“ hviskede Hestepangeren, „Du har ødelagt os. — Stille — ganske stille — han er maaske ikke vaagnet.“

Rigtig våagen var Kristen Jensen heller ikke, men forstyrret var han dog bleven i sin søde Søvn. Som i Drømme hørte han noget pusle i Stuen ved Siden af, han hørte en Støj, som han ikke kunde forklare sig Grunden til, men Dødsigheden var dog ved at overvælde ham, da det som et Lyn slog ned i hans Bevidsthed: „Dine Penge! — Derinde er jo Draglisten og i den ligger din Skat, din Øjsten, Frugten af saa mange Mars Slid og Slæb, det som Du, næst dit Barnebarn, elsker højest paa denne Jord. Der er sikkert Nogen, der vil berøve Dig den.“ Han blev med et lysvaagen, og rejste sig; saa gammel han var, vilde han forsvare sin Ejendom, og saa foer han ud af Sengen og hen i Døren.

Tyvene var saa ivrigt beskæftigede med at prøve Nøglerne, at de ikke mærkede noget til ham før han raabte i højeste Grad forbittret: Dælen fløe mig, naa saa I to Røvere vil stjæle mine Penge. Hjælp! Hjælp!“

Som et Lyn sprang Pangeren op, greb den Gamle i Struben og hviskede: „Ikke et Ord, eller jeg kvæler Dig,“ men Kristen var endnu en kraftig og smidig Mand, uagtet sin Alder. Han gjorde sig fri for den Andens Greb og raabte højt om Hjælp.

Da ilede den anden Bandit til, greb Oldingen om Livet

og ved forenede Anstrængelser lykkedes det de to Røvere at fæste ham til Jorden.

Hesteprangeren var bleven aldeles vild. „Kjender Du mig igjen, gamle Slyngel?“ hvistede han til Kristen Jensen. „Jeg er kommen for at hævne mig. Du pryglede mig, da jeg var Dreng, Du hundsede mig, skjældte mig ud for Kjøbenhavns Rendstensskidt og fremttidigt Ladegaardslem. Kan du huske, da Du luffede mig inde i Kjelderen i to Dage, og gav mig hverken Vaadt eller Tørt? Det var for at tvinge min Natur, — jo Go'maaren, nej, saa sparede Du de Penge for Tøden, gjerrige Hund, som Du er; ja se rigtig paa mig, det er mig, Fattigvæsensbarnet, Flakkebjergsdrengen, som nu har inviteret sig selv til Gjæst hos Dig.“ Han holdt den Gamle nede med Knæet paa hans Bryst og Haanden paa hans Strube, medens Kammeraten holdt Armene.

„Men nu har jeg spekuleret en rigtig Hævn ud: først tager jeg dine Penge og Du faar selv Lov til at se paa det, og saa spinebinder vi Dig bagefter. Det kan Du lide, hva'? Og saa rejser jeg væk paa din Regning; det gjorde jeg da ogsaa sidste Gang, hva' Niffelai, den er udspekuleret?“

„Sjeni!“ svarede Niffelai.

Den gamle Bondes Dine stod stive i hans Hoved af Rædsel og Forbittrelse. Med en voldsom Anstrængelse rev han sig løs fra sine Bødler, rejste sig halvt op og raabte atter om Hjælp.

„Åsen!“ hvæsede Prangeren, „saa bliver jeg da nødt til at kvæle Dig.“ Han greb om den Gamles Hals med et kraftigt Tag. Rallende søgte denne at frigjøre sig. „Naade! Naade!“ stammede han hæst, men alle de vilde, dyriske Instinkter var vaagnede hos Flakkebjergspoden, han havde kun et Maal, det at gjøre den Gamle uskadelig. „Det maa ske“, hvistede han til den Anden, „ellers er vi fortabte, væk som en Reje, begge To.“

Næppe havde han sagt det sidste Ord, før han styrtede om som ramt af Lynet. Forsærdet foer den Anden op, men blev modtaget med et Slag over Ansigtet saa eftertryffeligt,

at han ligeledes faldt til Jorden. „Kan I komme saa meget efter det, Husbond,“ raabte Pær, „at I kan rive Sengebaandet ned, saa kan vi binde den Ene strax, mens han er fra det, saa skal jeg holde den Anden.“

Fem Minutter efter laa begge Forbryderne bastede og bundne med Baand og Reb, og saa snart Dagen gryede, fjørte Pær og gamle Fatter dem til Korsør, hvor de blev afleverede paa Raadhuset. Den store Tegnebog, som Hestprangeren havde, viste sig at indeholde Bunker af Lotterisedler med en Tifroneseddel foroven og forneden i Bundtet.

„Brillant Fangst, Kristen Jensen,“ fortalte Politibetjenten senere til Gaardmanden, „Ja'en politifere mig, var ikke de to Røtere smuttet væk, hvis I ikke havde snuppet dem, for først næste Middag fik vi Signalement paa dem, de har nappet en Bunk Sedler fra Ditlevsen og Schønemann inde i Bhen, og er rendt væk med Rjoretøjjet fra Petersen paa Nørregade. Der vanke et Gratiale til Pær, det er Ja'en politifere mig vist, og der vanke ogsaa otte Mar til hver af de Andre.“

„Dælen fløe mig!“ sagde den Gamle og gnubbede sig under Huen.

Men da han og Pær fjørte hjem om Eftermiddagen, sagde han blot, da de kom i Nærheden af Gaarden: „Du kan gjerne tale lidt med Maren Kirstine, og saa naar Høsten er forbi, saa snaffes vi ved.“

Og Pær lettede paa Huen og sagde Tak.

Da saa de kom ind i Gaarden, og de var staaet af Bognen, trak gamle Kristen sit Barnebarn til Side og sagde: „Han er ligegodt en rigtig Karl, han, der er ikke noget i Bejen.“ Saa faldt Tøsen ham om Halsen og kysjede ham, og den Gamle blev saa løjerlig ved det.

Hans og Jørgen.

Folkeeventyr fra Møen af Jens Kamp.

Der var en Gang en fattig Mand, som havde to Sønner. den ældste hed Hans og den yngste hed Jørgen. De to Børn kunde aldrig komme til Rette om noget, og det var altid Jørgens Skyld. Rigtignok var han den yngste, men alligevel var han baade den største og den stærkeste, og Hans havde aldrig en god Dag for ham.

Da de saa vare blevne ældre, siger Faderen en Dag til dem, at nu maatte de drage ud i den vide Verden og forsøge deres Lykke." for han kunde ikke længere have dem gaaende der hjemme og drive omkring Hushjørnerne. De maatte ud iblandt Folk og tage sig noget for, hvad de nu helst selv vilde.

Ja, ja, da. — Det havde de heller ikke noget imod, og de sagde da saa Farvel og fulgtes ad hen ad Bejen. Men de havde ikke naaet ret langt, før de vare uenige, og det var, som altid, Jørgen, der var Skyld deri. Saa naaede de en Korsvej, og der vilde de skilles. Men først sagde Jørgen til Hans, at hvis han traf ham nogen Sinde mere i denne Verden, skulde han slaa ham, til han kunde ligge, det skulde han baade love og holde ham, for nu vilde han drage ud i Verden og blive en stor Mand. Hans, sagde han, havde altid bildt sig ind, at han var lige saa klog og lige saa dygtig, som han; men det skulde han vise ham var Løgn, det. Nu vilde de ende deres Trætte med at gjøre den Aftale, at den af dem, der var den rigeste, naar de igjen mødtes, han skulde have den andens Liv i Bold, og det skulde lige saa godt gjælde for den ene som for den anden.

Det maatte Hans gaa ind paa og dermed skiltes de.

Vi saa saa at se, hvorledes det gik Hans; det var nu ikke bedre end godt.

Da han havde spist den Mad, han havde med hjemme fra, maatte han tigge sig frem for Godtsfolks Døre, men hvor han kom og hørte om Tjeneste, svarede de altid, at ham kunde de ikke bruge, saa lille og spinkel, som han var. Han duede til ingen Ting, mente de.

Saa blev han ved at leve fra Haanden og i Munden, som det kunde træffe sig. Som oftest spiste han det tørre Brød, og sædvanlig laa han under aaben Himmel om Natten; kun en Gang imellem kunde han faa Lov til at ligge i et eller andet Udhús, — det var nu det bedste, han kunde vente. Saadan gif det for ham i mange Aar, og han tænkte da snart ogsaa, at han vist ikke var født til Lykken; men det var endda kun en Gang imellem, at han blev mismodig, ellers satte han Hovedet nok saa højt, og ventede paa bedre Dage. — Klæderne vare tit nær ved at falde af ham, men Godtsfolk gav ham saa et Stykke hist og et andet her, og saadan holdt han nogenlunde Klæderne paa Kroppen.

Da mange Aar saaledes vare gaaede, og Hans havde vandret vidt om i Verden, — han vidste aldrig, hvor vidt —, traf igjen Brødrene sammen.

Det var en Dag lige ved Solbjergslag. Hans havde lagt sig ned i Grøften ved Bejen, og her havde han tænkt at blive Sommernatten over; thi der var langt til nærmeste By. Da saa' han en Kareth med fire Heste og skinnende af Guld og Sølv komme hen ad Bejen. Han blev liggende, hvor han laa, men da Vognen kom lige ud for ham, stak en Mand Hovedet ud af Vognen, og til sin Skræk saa' Hans, at det var Jørgen. Vognen holdt straks stille, og Jørgen steg ud.

„Nu er dit Liv mit, og nu skal du dø,“ sagde Jørgen og saa' ned paa Hans.

„Du bildte dig altid ind at være lige saa klog som jeg; nu seer du da, at du kun er en Bjalt, og jeg er en rig Mand. — Du husker nok vor Aftale?“ —

„Ja,“ sagde Hans og græd, han huskede nok deres Aftale, og han saa' ogsaa nok, at hans Liv var kun ringe, men han vilde da saa gjerne beholde det alligevel.

„Ja,“ svarede Jørgen, „Livet kan du faa Lov til at beholde, for det er ikke værd at tage; men jeg skal dog mærke dig saaledes, at du skal huske det alle dine Dage. Saa glemmer du nok din Stoltthed.“

Da tog Jørgen en Kniv og stak begge Hans' Øjne ud, hvorefter han igjen satte sig i sin Vogn og foer af Sted; men Hans ravede ud i Natten med Hænderne for sine blodige Øjne. Han klagede sig ikke, og han jamrede sig ikke, men han blev ved at gaa og gaa; det var ham lige kjært, hvor han kom hen i Verden.

Omsider sank han udmattet ned ved Foden af en Høj, og nu kunde han forstaa, at hans forrige Elendighed havde været som intet imod hans nuværende Tilstand.

Da han havde siddet der længe, han vidste ikke om det var Nat eller Morgen, hørte han nogle Fugle komme susende, og de satte sig over hans Hoved. Det var Krager, og nu forstod han først, at det var under Galgen, han sad; over ham hang de døde Kroppe af Tyve og Røvere, og han grebes af Rædsel. — Se kunde han ikke; men han var bleven saa lydhør, at han kunde forstaa Fuglenes Sprog, og han hørte tydelig, hvad de tre Krager talte om.

„Godaften Søster,“ sagde den første, „hvorfra kommer du, og hvad Nytt har du erfaret?“

„Jeg kommer fra Vesten. — Der er megen Sorg i Verden, det er der, og dog er der Raad for det altsammen. Jeg kommer fra et Kongerige, hvor Kongen er gammel og svag, Kongesønnen har i mange Tider været blind, og Kongedatteren, er bortført af en Trolld, ingen véd, hvorhen. — Men hvor kommer du fra Søster, og hvad Nytt har du erfaret?“

„Jeg kommer fra Østen,“ svarede den anden, og af godt Nytt har jeg intet erfaret; thi jeg kommer fra et stort Kongerige, hvor der boer en mægtig og rig Konge; men al hans Rigdom regner han for intet, imod et Guldæbletræ, som han har. Det er Verdens skønneste Træ; men der er stor Sorg, for nu har det i mange Aar ikke villet bære Frugter. —

Endelig naaede han da ogsaa frem til Verdens Ende, hvor Fuglen Grib boede i sit prægtige Slot.

Fuglen saa' undrende paa ham og spurgte, hvor han var kommen frem den lange Vej, og hvad hans Erinde var.

Dette fortalte Hans altsammen, og han bad da om at faa en Guldfer af dens Hale.

„Aldrig faar du en Guldfer af min Hale,“ svarede Fuglen, „med mindre du kan bringe mig et Guldæble fra Verdens skønneste Træ.“

„Ja, det var da ikke umuligt,“ svarede Hans, og han fremtog Guldæblet af sin Taske.

Saa fik han Guldferien. —

— „Saa skulde jeg ogsaa spørge,“ sagde Hans, „hvor længe den gamle Kone endnu skal sidde her nede ved Floden og færges Folk over i sin Muslingeskjal?“

„Der skal hun sidde,“ svarede Fuglen, „indtil hun drukner et Menneske.“

„Jeg skulde saa ogsaa spørge om, hvor længe de to himmelhøje Klipper, der staa og skure og skjære paa hinanden i Stormen, skulde staa saaledes uden at kunne skilles?“

„Til de knuge et Menneske ihjel, da kunne de skilles!“ svarede Fuglen.

Nu havde han rigtigt faaet sit Erinde besørget, og han vendte derfor om og gav sig paa Hjemvejen.

Længe før end han naaede den gamle Kone, der sad og ventede paa ham i sin Muslingeskjal, raabte hun og spurgte: „Hvad sagde saa den Fugl Grib, kunde jeg snart slippe?“

„Sæt mig over først, saa faaer du Bæddet,“ svarede Hans.

Ja, den gamle brummede lidt, men hun maatte jo til det, og han kom saa ogsaa lykkelig over til den anden Side.

„Han sagde, det gjorde Fuglen Grib,“ raabte Hans, idet han begyndte at gaa, „at du først kunde slippe, naar du druknede et Menneske.“

„Hum—hum, svarede han det,“ sagde den gamle som for sig selv. „Det skulde jeg have vidst før, — men der er

Raad endnu!" og dermed sthytede hun sig ud i Floden og druknede, medens Muslingeskallen kæntrede og sank til Bunds.

Hans vendte sig forfækket bort og naaede lyffelig de to Klipper. Han vilde liste sig igjennem Jældrevnen; men da luffede den sig lige foran ham, og Klipperne forlangte først at faa Bæfled fra Juglen Grib.

Nej, svarede Hans, den fik de ikke, før han fik Lov til at slippe igjennem, saa skulde de vel faa Bæfled.

Da aabnede Klipperne sig ogsaa saa meget, at han lige kunde knibe igjennem. Han skyndte sig et Stykke bort og raabte tilbage: „Jeg skulde hilse fra Juglen Grib og sige, at J først kunde skilles, naar J have knuget et Menneſke ihjel imellem Eder.“

„Det skulde vi have vidst før!" svarede Klipperne, og saa knugede de sig imod hinanden, saa de revnede og sthytede ſammen med et Bulder og Brag uden Lige, og der var nu hverken Vej eller Sti mere.

Hans skyndte sig videre uden at tøve. Han drog nu mod Norden for at frelse Prindsessen, hvor hun laa faſttryllet i ſin Kiſte i den dybe Dal mellem fire høje Bjærge.

Bejene vare lange og Stierne meget trange. Han var ſaa træt og udmattet, at han knap kunde ſlæbe ſig frem, før han naaede ſit Maal.

Han fandt let Glaskiſten, og han kunde ikke noſſom undre ſig over den ſkønne Prindsesse, der laa rødmuſſet og fager, ſom om hun ſlumrede. Forſigtigt løſtede han Laaget af Kiſten og ſtrøg hende tre Gange over Panden med den gyldne Tjer. Da ſlog hun Øjnene op og ſaa' ſig forundret omkring. Han fortalte hende da, at hun havde været i en ond Magts Bold, uden at de alligevel havde kunnet ſkade hende. Hun havde ſovet længe, men nu var hun frelſt, og hendes Avindſmand var dræbt. Da blev hun glad, hun kyſede ham ſom ſin Redningsmand, og begge gav de ſig paa Vej til hendes Broder og gamle Fader, ſom længtes ſaa meget efter hende.

Omfider naaede de da ogsaa tilbage, og nu blev der en

Glæde, som ikke kan beskrives. Den gamle Konge sagde, at nu skulde han have det hele Rige, for nu havde han frelst begge hans kjære Børn; men Hans sagde Nej, det vilde han ikke, og det blev da saaledes, at han og Prindsessen skulde vente, til den gamle Konge var død; derefter skulde de regjere i Fællesskab tilsammen.

Der blev nu holdt Bryllup med Hans og Prindsessen med stor Stads og Pragt. — Det var rygtedes langt omkring med det store Bryllup paa Slottet, og der kom da baade fra fjærnt og nær en hel Hob af Tiggere og Staffelsfolk.

Paa Bryllupsdagen fik de Lov at komme ind i Slotsgaarden for ogsaa at faa et Glimt at se af Herligheden, og her bleve de rundelig bekvæmte. Siden traadte Hans med sin Brud ud paa Svalen for at se paa Folkets Morsskab. I Brimlen fik Hans da Dje paa en pjaltet og arm Tigger, der listede sig omkring mellem de øvrige derne, og han kjendte, at det var hans Broder Jørgen. Nu var det forbi med hans Rigdom.

Og skjønt man siger, at „Brødres Riv har langt Liv“, blev dette dog ikke saaledes her. Hans gav siden sin Broder Naadsensbrødet der paa Slottet, og de levede siden lykkelige alle sammen i mange Herrens Aar, og ere de ikke døde, saa leve de vel endnu den Dag i Dag.

Vejrspaadomme for 1891.

Januar. Stormfuldt med Sne. Tøvejr, Slud. Opklarende Vejr med let Frost.

Februar. Tiltagende Kulde, Blæst, Regn, Foranderligt.

Marts. Ustadigt, Stormfuldt med megen Sne. Derefter stærk Kulde. Slutningen af Maanedens mild og fugtig.

April. Taage, Regn og Tøsne. Klart Vejr med Nattefrost. Bygevejr. Mildt og smukt.

Maj. Mildt og tørt, Blæst. Regn. Klart og køligt med Nattefrost. Ustadigt og mildt, Tordenbyger.

Juni. Tordenbyger, Afkøling, ustadigt, Haglbyger. Klart og smukt. Varme.

Juli. Varmt og ustadigt. Tordenbyger. Ustadigt. Stærk Varme. Regn og Blæst med køligt Vejr.

August. Køligt Vejr. Regn og ustadigt. Meget varmt.

September. Varmt og tørt. Blæst og Tordenbyger. Køligt, mildt og smukt.

Oktober. Mildt og smukt. Ustadigt. Blæst og Regn.

November. Regnfuldt, Taage, meget mildt.

December. Meget mildt. Taage og Slud. Støvrejn. Let Frost.

Illustreret Modeblad

for

D Toilette og kvindelige Haandarbejder,
DAGMAR, 24de Aargang, udkommer
2 Gange maanedlig,

i almindelig Udgave à 1 Kr. 60 Øre Kvartalet og
i Udg. med 9 kolor. Modekobbere à 2 Kr. 75 Øre Kv.
Abonnement modtages i alle Boglader og Postkontorer.

Carl Otto's Efterfølger.

Forteegnelse over Læsning for Folket,

omfattende Fortællinger, belærende Skildringer osv. af frem-
ragende danske Forfattere, illustrerede af bekendte Kunstnere

- Nr. 1. Præstens Sommerparer, Fortælling af Dr. H.; Hans Tavsén, af L. Wagner, med 8 Billeder. 10 Dre.
- 2. En stærk Mand, Fortælling af Mads Hansen; Johannes Ewald, af Chr. Boeck, med 8 Billeder. 10 Dre.
- 3. Vinestikket Prinds Christian Frederik, Fortælling af P. P., med 8 Billeder. 10 Dre.
- 4. Kong Bram, Fortælling af Carl Andersen; Steen Steensen Blicher, af Chr. Boeck, med 7 Billeder. 10 Dre.
- 5. Niels Peter, af Ingvor Bondeesen, med Illustrationer. 10 Dre.
- 6. Præsten i Truelse, Fortælling af H. F. Ewald; Guldhornene, af L. Schrøder, med 9 Billeder. 36 Sider. 15 Dre.
- 7. Mester Ring, Historie af Carit Etlar; Hyrdebrenden, Eventyr af Knud Skytte; Rødhoved, af Carl Andersen; En hemmelighedsfuld Forlovelse. 15 Billeder. 48 Sider. 20 Dre.
8. Dreven af, Fortælling af Holger Drachmann; Roms Katakomber, af L. Wagner. 18 Billeder. 20 Dre.
- 9. Karen, Fortælling af Chr. Westergaard Nikolai Frederik Severin Grundtvig, af L. Schrøder, med 9 Billeder. 48 Sider. 20 Dre.
- 10. En højtstaaende Medbejler, af A. Veier, med 7 Illustrationer; Jyllands Nordvestkyst, af E. Jagd, med 2 Illustr.; Et Museum, af Ingvor Bondeesen, med 4 Illustr. 48 Sider. 20 Dre.
- 11. En Landsbytragedie, Fortælling af Ewald; Guldmageren, en Herregaardshistorie af L. Both; „Den salig' Hund“. Efter et Sagn af Jens Kamp, med 16 Billeder. 48 Sider. 25 Dre.
- 12. Min bedste Ven, af E. Martens, med 5 Illustr.; Stanley, af L. Wagner, med 2 Billeder; Fru Rigborg, af H. F. Ewald, med 6 Illustr.; Klosterjomfruen, af M. Henschel, med 7 Illustr. 96 Sider. 30 Dre.
- 13. Antipoden, en Sømandshistorie af H. Drachmann, med 7 Illustr.; En Udflugt til Rittmøller, af E. Jagd, med 1 Illustr. 26 Sider. 20 Dre.
- 14. En Livofroman, af L. Dilling, med 8 Illustr.; Det sidste Normannertog, med 3 Illustr.; Foraarslængsel, af D. C. Moltbech, med 1 Illustr.; En rigtig Svigermoder, af Jens Kamp, med 2 Illustr. 24 Sider. 15 Dre.
- 15. Høsten, historisk Fortælling, af M. Henschel, med 9 Illustr.; Finlands Helte, af A. Veier, med 2 Illustr. 30 Sider. 15 Dre.
- 16. Rejsekitse fra Grækenland, af Méuna, med 2 Illustr.; Slavehandleren, en Fortælling af E. D. Sommer, med Illustr. 24 Sider. 10 Dre.
- 17. Vedstemoder og Sønnedatter en Fortælling af E. Dalsgaard, med 9 Illustr. Anemonen, en Foraarsfantasi af S. Michaelsen,

- med 1 Illustr.; Prøvet, en Fortælling af E. Henningsen, med Illustr. 48 Sider. 20 Dre.
- Nr. 18. San Afiane, En Rejseerindring fra Ischia, af B. Bergsøe, med 4 Illustr.; Et Nutids Underværk, af E. Martens, med 2 Illustr. 48 Sider. 20 Dre.
- 19. Dehenschlagers Barndom og første Ungdom, af P. Schrøder, med 4 Illustr.; For 200 Aar siden, af Mærk Hansen; Den Misundelige, et japanesisk Sagn, med 2 Illustr. 32 Sider. 15 Dre.
- 20. Fra en Kunstrejse, humoristisk Fortælling af S. Schandorph, 4 Illustr. 20 Sider. 10 Dre.
- 21. Bore Skomagere, humoristisk Skitse af n—r., med 7 Illustr.; Onkels Gris, af Sophus Neumann, med 3 Illustr.; Et Nul for lidt, Fortælling af B. Langsted, med 2 Illustr.; De tre Duster, et Nytaarseventyr, 6 Illustr. 48 Sider. 20 Dre.
- 22. Den femte Verdensdel, dens Opdagelse og Naturforhold, af Th. Siersted, med 6 Illustr. 24 Sider. 10 Dre.
- 23. Drachmann: Slider og Sløjer, En Sømandshistorie, med Illustr. af Carl Thomsen; L. Dilling: Greven af Svedala, med Illustr. af E. Henningsen; E. Ploug: Mon han dog ej skulde komme? 28 Sider. 25 Dre.
- 24. J. Davidsen: En dansk Kapergast, med Illustr. af B. Rosenstand; B. Østergaard: En Uvedkommende, Studie fra Gaden med Illustr. af K. Gamborg; S. Schandorph: Fra Lazarethet. 24 Sider. 20 Dre.
- 25. M. Hændel: Dronning Anna Sophies Page, med Illustr. af H. P. Lindeburg; Ingvor Bondesen: Livsflavens Brud, en Fortælling, med Illustr. af Anker Lund. 48 Sider. 25 Dre.
- 26. M. Thoresen: „Det lønner sig“, med Illustr. af Carl Thomsen; Ad. Langsted: Den sidste Tilflugt, med Illustr. af H. P. Lindeburg. 24 Sider. 15 Dre.
- 27. J. Nielsen: Et Gjentestrig, med Illustr. af H. Tegner; J. Fritrup: Fra Flejetiden, med Illustr. af Viggo Langer. 24 Sider. 10 Dre.
- 28. N. Suel-Hansen: Fra Sibiriens Urskove, med Illustr. af K. Gamborg; B. Arnesen Kall: Fra Østerland, med Illustr. af Tom Petersen. 24 Sider. 10 Dre.
- 29. J. Sids: Elskovskjærnerne, et Sagn fra Provence, med Illustr.; Tavsens Minde, med Illustr.; Nic. Bøgh: Kjender Du de Stille i Landet? J. Krohn: Rosen, med Illustr. af H. Tegner. 44 Sider. 15 Dre.
- 30. Ad. Langsted: Lægedomsstyggene, med Illustr.; J. Fritrup: Midtalsersliv i Nutiden, med Illustr. af K. Gamborg; B. Hansen: En sørgelig Hemmelighed, Fortælling med Illustr. af Anker Lund; B. Østergaard: Onde Dine, med Illustr. 48 Sider. 15 Dre.
- 31. Nic. Bøgh: Naar Zigeunerne komme tilbys, med Illustr. af Alf. Schmidt; Anna Borch: Djæveln som Præst, med Illustr.; Elith Keimert: Fland fra Fortet, med Illustr. af Alf. Schmidt; Ad. Langsted: En Moders Tilgivelse, et Sagn fra Bretagne, med Illustr. af H. P. Lindeburg. 24 Sider. 15 Dre.
- 32. B. Korffgen: Fra Spaniernes Tid, med Illustr. af K. Gamborg; B. Arnesen Kall: Sapho, en Fortælling, med Illustr. 40 Sider. 10 Dre.
- 33. Nattehoved, Skitse af Elisabeth Martens; Bodsprædikanter, af

- Em. Henningsen; Peter Andreas Heiberg og Thomasine Gyllem-
bourg, af L. Schröder; Johanne Louise Heiberg, af L. Schröder.
17 Billeder. 72 Sider. 20 Dre.
- Nr. 34. Et Offer, Fortælling af Andr. Beiter, med 5 Illustr.; Tro til
Døden, Fortælling af Birger Hansted, med 6 Illustr.; Dronning
Elisabeth af Danmark. 52 Sider. 20 Dre.
- 35. Naadigherrens Gulduhr, Fortælling af Knud Skytte, med 7
Illustr.; Rolsdinghus, af Ingvor Bondesen, med 5 Illustr. 48
Sider. 15 Dre.
- 36. Den landsflygtige Stræder, af Knud Skytte; Den hvide Pige, et
mønst Sagn, af Mogens Gyng. 9 Billeder. 28 Sider. 10 Dre.
- 37. En Solstraale, Skitse af D. C. Molbeck; Hammershøj, en Skitse
af Theodor Siersted; Theplanten og Theen, ved A. P. C. Toepffer;
30 Potter Rejer, af Birger Hansted, med 13 Illustrationer. 52
Sider. 15 Drt.
- 38. En Roman i Alitten, af Volger Drachmann; Binkjælderen; For
to Hundrede Aar siden, af M. Mørk Hansen; Fra Bornholm, af
Glistrup. 14 Billeder. 48 Sider. 20 Dre.
- 39. Præsten Hans Madsen, af Beatus Dødt; Præsten og Byvædde-
ren; Tre Løfter, Fortælling af Martin Kof; Svend Trøst Nr. 2,
af Martin Kof; Hvad kan ikke Handen hitte paa? Eventyr ved
Jens Kamp, med 20 Illustr. 54 Sider. 20 Dre.
- 40. Den gamle Riste og Taasi-Poul, af J. Nielsen. 11 Billeder.
24 Sider. 10 Dre.
- 41. Kjærlighed og Grøntfager, af L. Dilling; Den stærkeste, af Chr.
Westergaard; Hvorledes Kresten kom frem, en Historie af H. J.
Guldberg, med 18 Illustr. 48 Sider. 20 Dre.
- 42. Stjernerstud, af Birger Hansted; Gjedden, jyst Folkeeventyr, af
Jens Kamp; Det gamle Monument paa Trinitatis Kirkegaard i
Fredericia, af B. Baupell; Barre, af Mogens Gyng; Lidt Mo-
sais fra Stranden, af Camillo Bruun, med 19 Billeder. 46
Sider. 15 Dre.
- 43. Jørgen og Grethe. Fortælling af Zach. Nielsen, med Illustr.;
Kun en Spillemand. Af J. Davidsen, med Illustr.; Krigs-
assessoren. Humoristisk Skitse af R. Schmidt; En Kamp Af
F. D. Anderjeu, med Illustr. 46 Sider. 15 Dre.
- 44. Groskanslerens Datter. Af Ingvor Bondesen, med Illustr. 24
Sider. 10 Dre.
- 45. Moderen. Af S. Schandorph. med Illustr.; Et gaadesuldt
Bryllup. Fortælling af Joh. Petersen, med Illustr. 10 Dre.
- 46. Kjelds Narrerier. Skjenteeventyr af Ewald Tang Kristensen,
med Illustr.; En Fugl under Himlene. Af Edw. Blaumüller;
Jomfruen. Fortælling af Magdalene Thoresen, med Illustr.
48 Sider. 15 Dre.
- 47. Barnet i Stormen. Af Jac. Paulli; Perlus Trolle og Virgitte
Gøye. Af Nic. Bøgh, med Illustr.; Den nye Mands Genvor-
digheder. Af Knud Skytte, med Illustr. 38 Sider. 15 Dre.
- 48. I Skudaaret. Skitse af A. Thiefs, med Illustr.; Guldsmageren.
En Herregaardshistorie af L. Both, med Illustr.; Den salige
Pund. Af Jens Kamp, med Illustr. 48 Sider. 15 Dre.
- 49. Fra Gærens By. Af L. Gerner, med Illustr.; Fra Skaane.
Af D. Schjær; Invalidens Brud. En Fortælling fra Krigen i
1848, af E. Schmidt, med Illustr.; Et Selskab paa Snude-
billeborg. Af Anton Nielsen, med Illustr. 56 Sider. 20 Dre.

- Nr. 50. Østerlandske Sagn. Ved B. Arnesen Kall, med Illustr.; To Kvindeskæbner fra den store franske Revolution, med Illustr. 24 Sider. 10 Dre.
- 51. Tobakken, ved Doepffer; En Bisitats, ved E. Licht; „Dufels“ Jubilæum; Paa Banearbejde, af Biggo Kaufmann; Snefolk; Forstjellige Nationaliteter paa Rejse, med 11 Illustrationer. 38 Sider. 15 Dre.
- 52. En Deserteur, af Carl Mausmann; En Hundehistorie, af Richard Kaufmann; En Afkjøling, med Tegninger af A. Thies, med 13 Illustr. 24 Sider. 10 Dre.
- 53. En Mindefrans: Johan Nicolai Madvig; D. G. Monrad, af Joh. Peterfen; Edouard Suenfon, af D. Lütken; Thomas Lange, af Sigurd Müller, med Portraiter. 24 Sider. 10 Dre.
- 54. Paa Afford, af Nikolaj Bøgh, med Illustr. af Hans Tegner; Hefetro og Hefsefølgelser, af Erik Bøgh, med Illustr. af Carl Schmidt og Niels Bivvel; Breve om og fra Oberst Selgesen, med 7 Illustr. 24 Sider. 10 Dre.
- 55. Krigsraadens Konfirmationsforberedelser, af D. Andersen; En uheldig Plads, af Knud Skytte, med 5 Illustrationer. 22 Sider. 10 Dre.
- 56. Slaget ved Gaabense, af Vilh. Bergsjøe, med Illustrationer af Vilh. Rosenstand; J. E. Jacobsen, med Portrait, med 7 Illustr. 48 Sider. 20 Dre.
- 57. Sazo, af Rudolph Schmidt; Kong Knuds Døtre, af Ingbor Bondefen; Volkersen og hans Pjerrot, af J. Davidsen, med 5 Illustr. 24 Sider. 10 Dre.
- 58. Et Julebudskab, Skitse af M. Bruhn; J. Manderne Land, af Aage Dal, med 4 Illustr. 18 Sider. 10 Dre.
- 59. Min jyske Nabo, af Claudius; Et Eventyr, med 5 Illustr. 24 Sider. 10 Dre.
- 60. „Hun sad og ventede“ stille“, af E. Brown, med 4 Illustr. 24 Sider. 10 Dre.

Mærk! Enhver, der af „Læsning for Folket“ paa een gang kjøber for et Beløb af 2 Kr., erholder 25 pCt. Rabat. Kjøberen betaler altsaa kun 1 Kr. 50 Dre, naar han faar af disse Bøger for Bogladepriis 2 Kroner.

Ovennævnte Skrifter faaes gjennem enhver Boglade samt hos Undertegnede.

Wm. L. Wulffs Forlag,
Nørregade 33, Kjøbenhavn K.

9de danske forøgede Udgave af
Menneskets physiske Liv.

Af Prof. Ph. C. Hartmann.

Med Afbildninger.

Med et Forord af Professor, Dr. med. F. V. Mansa.

Udtog af Indholdsfortegnelsen:

Første Afdeling: De dyriske Fornødenheder og Drifter.

Varme og Luft. — Klædedragten. — Hudens og Haarets Pleje. — Tændernes Pleje. — Om Lejet og Søvn. — Næringsmidlerne. — Udtømmelserne. — Om Kjønsforholdet. — Om Ægteskabet og Midlerne til at fremme ægteskabelig Lykke. — Svangerskabet. — Barselsengen. — Om spæde Børns Pleje.

Anden Afdeling: De sjælelige Evner og Drifter.

Udvikling af de ydre Sandser. — De indre Sandser, Phantasi og Hukommelse. — Stüdering og Tænkning. — Moralsk Dannelse. — Adspredelser.

Af Pressens Udtalelser fremhæves følgende:

»Paa alle de Spørgsmaal, der angaa Menneskets Sundhed og Velvære, vil man i dette Værk ikke forgjæves søge efter Oplysning. Paa en anskuelig og tiltalende Maade forklarer Forfatteren Aarsagerne til det menneskelige Legemes Svækkelse samt angiver Midlerne til Sundhedens Gjenoprettelse.«

Som en Anbefaling for Bogen kan yderligere anføres, at foruden de mangfoldige Oplag, som Originalen har oplevet, er **den danske Udgave** (hvoraf de fire første Oplag udkom paa den Gyldendalske Boghandels Forlag), **bleven optrykt ikke mindre end 9 Gange.** Denne 9de Udgave, som ledsages med **Afbildninger**, er omarbejdet med stadigt Hensyn til Sundhedslærens nuværende Standpunkt.

Pris: 3 Kroner.

Exemplarer faaes gennem enhver Boglade samt i
Wm. L. Wulffs Boghandel, Nørregade 33, Kjøbenhavn.

Dansk Folkebibliothek.

Under denne Fællestitel udgaar siden Novbr. 1887 en Række Skrifter af danske og fremmede Forfattere i et med særlig Omhu foretaget Udvalg og til den efter vore Forhold billigst mulige Pris. Hvert enkelt Hefte danner i Reglen et afsluttet Hele og kan købes særskilt. Formatet er bekvemt og Udstyrelsen tiltalende, saa at Bøgerne ikke skæmmes af den Ulæmpe, der ellers let kommer til at klæbe ved Foretagender af denne Art, at Papiret nemlig bliver groft og Trykket uskønt og vanskelig læseligt.

Udkommet er:

- Nr. 1. **Ludvig Holberg:** Don Ranudo. (Udsolgt!)
- 2. **Heinrich Heine:** Harzreisen.
 - 3. **Jens Baggesen:** Komiske Fortællinger.
 - 4. **Lamartine:** Graziella. (Udsolgt!)
 - 5. **Chr. Olufsen:** Gulddaasen.
 - 6. **George Eliot:** Amos Barton. (Udsolgt!)
 - 7. **Shakspeare:** Hamlet (Udsolgt!)
 - 8. **Hackländer:** To Fortællinger.
 - 9. **Garschin:** Fortællinger. (Udsolgt heftet!)
 - 10. **Johannes Ewald:** Balders Død.
 - 11. **Diderot:** Rameaus Brodersøn.
 - 12. **Ludvig Holberg:** Abracadabra m. m.
 - 13. **Goethe:** Werther. (Udsolgt heftet!)
 - 14. **Jules Michelet:** Jeanne d'Arc.
 - 15. **Ludvig Holberg:** Jeppe paa Bjærget.
 - 16. **Goethe:** Egmont.
 - 17. **Mark Twain:** Skitser I. (Udsolgt heftet!)
 - 18. **Wessel:** Udvalgte Skrifter.
 - 19. **Chateaubriand:** Atala.
 - 20—21. **Baggesen:** Labyrinten I.
 - 22. **Chamisso:** Peter Schlemihl.
 - 23—24. **Erckmann-Chatrian:** Efter Moskous Brand.
 - 25—26. **Fritz Reuter:** Fra Anno tretten.
 - 27. **Daudet:** Fortællinger I.

 Hvert Nr. koster 25 Øre.

Vend om!

- Nr. 28. **Dickens:** Fortællinger.
- 29. **Mommsen:** Brødrene Gracchus.
 - 30. **Molière:** Scapins Gæstgæstregler.
 - 31—32. **H. F. Ewald:** Hvad Ellen vilde.
 - 33—34. **Schiller:** Røverne.
 - 35—36. **Maupassant:** Peter og Hans.
 - 37. **Byron:** Manfred, Mazeppa og Fangen paa Chillon.
 - 38. **Thaarup:** Høstgildet m. v.
 - 39—40. **Dostojewskij:** Optegnelser fra det døde Hus.
 - 41—42. **Goncourt:** Germinie Lacerteux.
 - 43. **Shakspeare:** Kong Lear.
 - 44. **Börne:** Udvalgte Fortællinger.
 - 45. **Freeman:** Den engelske Forfatnings Udvikling.
 - 46—47. **Schiller:** Maria Stuart.
 - 48. **Hugo:** En dødsdømts sidste Dag.
 - 49—50. **Baggesen:** Labyrinten II.
 - 51. **Swift:** Gullivers Rejse til Lilleput.
 - 52. **Alarcon:** Kaptejn Veneno.
 - 53. **Voltaire:** Naturmennesket.
 - 54—55. **Jerrold:** Fru Caudles Gardinprækener.
 - 56. **Ising:** Vilhelm af Oranien og hans Page.
 - 57—58. **Paul Chievitz:** Fra Gaden.
 - 59. **Pascal:** Tanker.
 - 60. **Irving:** Fortællinger fra Alhambra.
 - 61—62. **Shiller:** Wilhelm Tell.
 - 63. **M. Goldschmidt:** Den flyvende Post. — Hævnen.
 - 64. **Stuart Mill:** Arbejdernes Krav. — Kvindernes Frigjørelse.
 - 65. **Racine:** Esther.
 - 66. **Nygræske:** Fortællinger.
 - 67. **Henr. Pontoppidan:** Folkelivsskildringer I.
 - 68. **Goncourt:** Tanker og Indtryk.
 - 69. **Musäus:** Legender om Rübezahl.
 - 70—71. **H. F. Ewald:** Knud Rydberg.
 - 72—73. **Perrault:** Æventyr (med Dorés Illustrationer).
 - 74. **Shakspeare:** Romeo og Julie.
 - 75—76. **Thiers:** Napoleon paa St. Helena.

 Hvert Nr. koster 25 Øre.

- Nr. 77—78. **Stanley:** Rejse gennem Afrika. Med 26 Billeder.
- 79—86. **Konversations-Lexikon.**

Udtog af Pressens Udtalelser om dette Konversations-Lexikon: »Det overtræffer langt de Forventninger, man med Rimelighed kunde stille til et saadant Foretagende. Bogen synes at forene alle gode Egenskaber. Dansk Folkebibliotheks Konversations-Lexikon fortjener den videst mulige Udbredelse.«

Nr. 87. **Malte Konrad Bruun:** Aristokraternes Katekismus.

- 88. **Sienkiewicz:** Sejerherren Bartek.
- 89. **Tacitus:** Kejser Nero.
- 90. **Verga:** Udvalgte Fortællinger.
- 91. **Mark Twain:** Skitser II.
- 92. **Taine:** Jakobinernes Ledere.
- 93. **Kleist:** Michael Kohlhaas.
- 94—95. **St. Amand.** Kvindetyper.
- 96—97. **E. & J. Goncourt:** Det franske Samfunds Historie under Revolutionen.
- 98—99. **Rousseau:** Samfundspagten.
- 100. **Lammenais:** En troendes Ord.
- 101—2. **H. Drachmann:** Kunstnere. Novelle I.
- 103. — Kunstnere. Novelle II.
- 104. **Ch. Dickens:** Kirkeklokkerne. (Fortællinger II).
- 105. **Luthers Bordtaler:** Ved Vilh. Beck.
- 106—7. **H. F. Ewald:** Frantz Böckmann og Dronning Alfifa.
- 108. **Daudet:** Fortællinger II.
- 109. **Henrik Pontoppidan:** Folkelivsskildringer II.
- 110. **Dostojewskij:** Et svagt Hjerte.
- 111. **Molière:** Don Juan eller Marmorgjæsten.
- 112—13. **Iwan Turgenejew:** Punin og Baburin. — Vagtlen.
- 114. **Honoré de Balzac:** To Fortællinger.
- 115. **Mark Twain:** Skitser III.
- 116—17. **Maccaulay:** Englands Tilstand i Slutningen af det 17. Aarhundrede.
- 118—19. **Toepffer:** Genfer-Noveller.

 Hvert Nr. koster 25 Øre.

Den danske og norske Presse har uden Undtagelse udtalt sig i højeste Grad rosende om »Dansk Folkebibl.« Som en Prøve paa disse Udtalelser indskrænke vi os til at anføre Følgende:

Prisbillighed, storartet Spredning, en planmæssig og forstandig gennemført Imødekommen af de mindre bemidlede Klassers Læselyst er et af Tidens Krav og muligvis et af dens allervigtigste. »D. F.« har lagt an paa at tilfredsstille dette Krav, og de udkomne Hefter vidne om, at Foretagendet ledes med en Energi, Dygtighed og gennemført Konsekvens, der trods vore smaa Forhold, i enhver Henseende stiller det jævnsides med alle lignende Forsøg i de store Verdenssprog, som henvende sig til en mangfoldige Gange større Læsekreds. — Forfatternavnene vise, hvor godt Udgiverne have haft Øjnene med sig, og Udvalget maa i det hele taget siges at passe udmærket godt ind i de givne Rammer. — Der er ydet nok til, at man tør vente sig det bedste for Fremtiden; — der turde være al Anledning for den literaturskende Del af Publikum til at træde støttende til.

(Dagbladet.)

Man bør ikke alene glæde sig over »D. F.« —, men man bør ogsaa støtte det som en virkelig demokratisk Opgave. — Det er et nationalt Foretagende. — Der er grebet i Literaturens store Bunke med smukt Blik.

(Avisen.)

Hver Bog har et godt Navn paa sig. — Publikum har ubetinget Sikkerhed for, at alt, hvad Samlingen bringer, har noget af Geniets eller Talentets Glans over sig. — Der er i det hele taget sat en sjælden Energi ind paa Foretagendet.

(Nationaltidende)

Hvert Nr. koster 25 Øre.

(Indb. i et smukt komp. Bind koster Numeret 25 Øre mere.)

Dansk Folkebibliotheks Bøger faaes
i enhver Boglade i Norden.

Nyt dansk Forlagskonsortium

S. L. Møllers Bogtrykkeri. Kjøbenhavn.

Ugens Nyheder, ^{Danmarks mest} læste Ugeblad.
Ugens Nyheder er et opbygge-
ligt, interessant,
folkeligt, belærende, tiltalende, praktisk
Blad.

Enhver Husmoder bør holde
Ugens Nyheder,

derved gavner og glæder hun sig selv,
sin Mand, sine Børn og Tjenestefolk.

„Ugens Nyheder“ udgaar hver Uge fra Kjøbenhavn i et stort 8-sidigt Format, indeholdende 32 Spalter Læsning.

„Ugens Nyheder“ indeholder Artikler til Fremme af Menneskets aandelige og materielle Velvære, smaa og store Afhandlinger om mangt og meget, som har Interesse for ethvert Hjem.

„Ugens Nyheder“ bringer ofte Artikler, indeholdende Raad og Vink til Husmødrene.

„Ugens Nyheder“ indeholder hver Gang en original Børnefortælling med Illustrationer.

„Ugens Nyheder“ har tvende Rubriker, kaldet „Juridisk Raad-giver“ og „Sundhedsraad“. Forespørgsler henhørende herunder besvares gratis for Abonnenterne (disse tvende Afdelinger ledes af en anerkjendt dygtig Jurist og Læge).

„Ugens Nyheder“ indeholder Fortællinger og Skildringer af aner-kjendte Forfattere, samt en Gang maanedlig Havebrugsbemærkninger, endvidere hver Uge Skolenyt, Markeds- og Handelsberetninger, samt praktiske Opskrifter o. m. a.

„Ugens Nyheder“ er i enhver Henseende elegant udstyret og trykkes paa fint glittet Papir. Endvidere er der anskaffet en Ma-skine, som, samtidig med, at den falser og beskærer Bladet, sammen-limer Bladene, hvorved det bliver langt behageligere at læse. Denne Maskine er særlig bestilt til „Ugens Nyheder“, og er den første i sin Slags, fabrikeret her i Landet.

„Ugens Nyheder“ udgaar saa tidlig fra Kjøbenhavn, at det om Lørdagen er omdelt over hele Landet. Bladet bliver saaledes en kjærkommen Gjest om Søndagen.

Ugens Nyheder koster kun 1 Krone Kvartalet, Porto iberegnet.

 Bestilles hos Posten og i Bogladen.

50 Øre

Slind's Almanak

Pris: 50 Øre — eller 75 Øre — eller 1 Krone,

Almanakens Hovedexpedition

or

Norregade Nr. 33, Kjøbenhavn,

hvor Forhandlerne bedes henvende sig.

W^m. L. Wulffs Forlag.

50 Øre